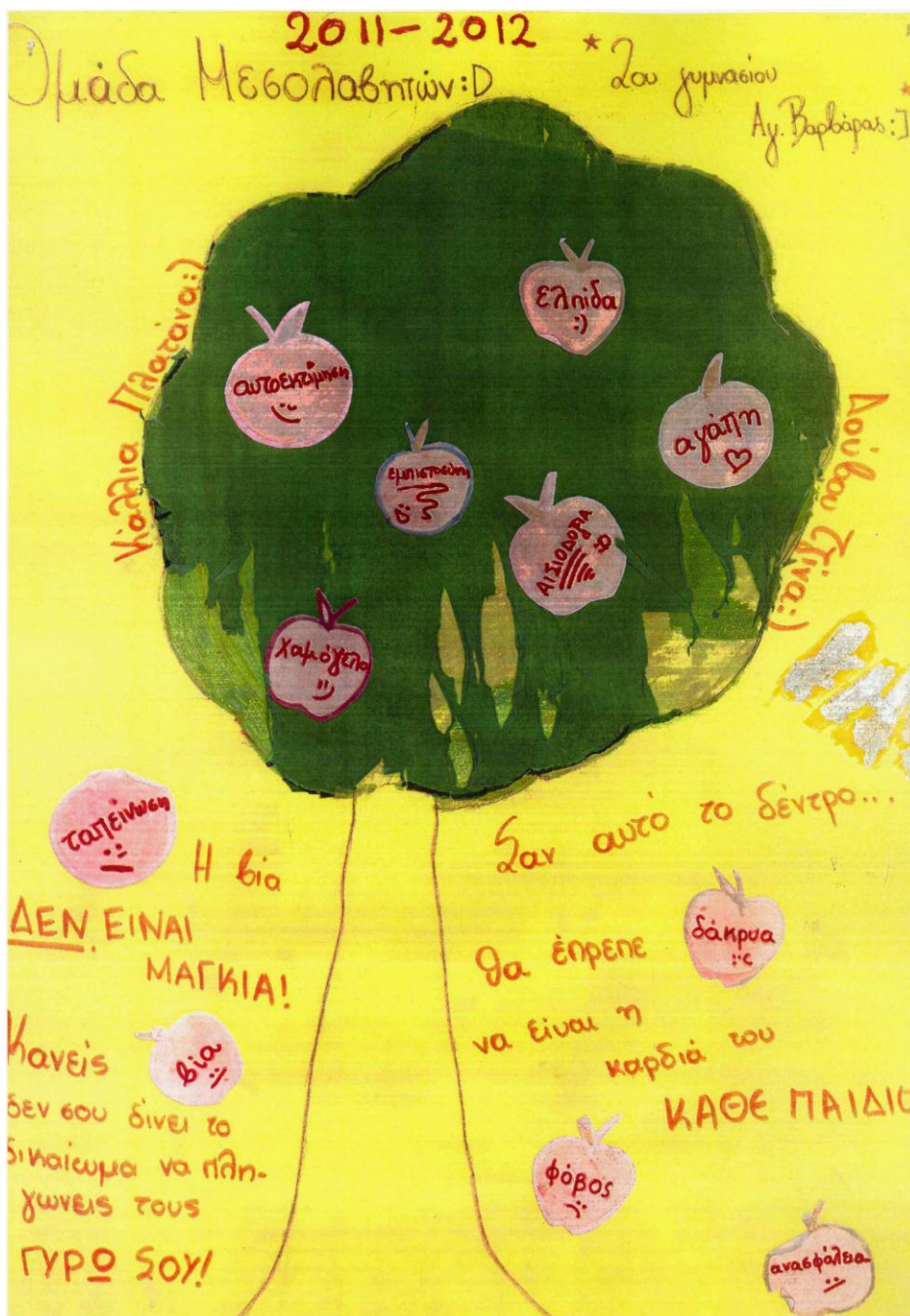

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

Υπεύθυνη καθηγήτρια
Κορφιάτη Μαρία
Σχολικά έτη 2011-12 και 2012-13

ΕΞΩΦΥΛΛΟ (Δούβου Τζίνα και Πλατάνα Κάλλια)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ: ΜΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

1. **ΥΛΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ-ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΟ 2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ.** σελ. : 9
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΚΑΡΑΒΟΛΤΣΟΥ ΑΘΗΝΑ, ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ, ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΟΣ (MST), ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (MSC)
2. **Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ (PEER MEDIATION) ΩΣ ΜΕΣΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ.** σελ.: 43
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΙΑΝΝΑΤΟΥ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ «ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ», ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ 2^{ΟΥ} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ.
3. **ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011 – 2012.** σελ. : 60
 - **ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ** ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Γ'Δ/ΝΣΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 - **ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ** ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΕΔΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ:«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ: ΔΡΑΣΗ 5: ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ» (Κορφιάτη Μαρία)
 - **ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ** ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
 - **ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**
 - **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ** ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
4. **ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012 – 2013.**σελ. : 84
 - **ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ** ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Γ'Δ/ΝΣΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 - **ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**
 - **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ** ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
5. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.**..... σελ. : 95
 - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ, 2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ)
 - ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΟΜΑΔΩΝ – ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ (Αγγελοπούλου Βάσω, Λυκούδης Γιάννης, Σκλάβος Γιώργος, Τσακίρης Κωστής, Μουτσίου Ματίνα, Μαθιού Πόπη, Λαζάρου Ελένη)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κατά τα σχολικά έτη 2011-12 και 2012-13 το 2^ο Γυμνάσιο Αγίας Βαρβάρας συμμετείχε στο πρόγραμμα «**ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ**» με την πεποίθηση ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα θα ήταν χρηστικό και ωφέλιμο για τις ανάγκες των μαθητών της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Σημαντική θεωρείται η επισήμανση της σύνθεσης του μαθητικού πληθυσμού του σχολείου που συναποτελείται από μαθητές με διαφορετική πολιτισμική ταυτότητα.

Το συντονισμό κατά τα 2 πρώτα έτη ανέλαβε η Κορφιάτη Μαρία ΠΕ11 με ομάδα συναδέλφων αποτελούμενη από τους: Βυθούλκα Διονύση, Δ/ντή της σχολικής μονάδας ΠΕ2, Κολοκούρη Βασιλική ΠΕ6, Ποτηροπούλου Μαρία, Υποδιευθύντρια ΠΕ6 (Συμμετοχή κατά το σχολικό έτος 2011-12) και Αραλικάδη Ελισάβετ ΠΕ2 (Συμμετοχή κατά το σχολικό έτος 2012-13).

Το πρόγραμμα που ήταν πρωτοεμφανιζόμενο στις σχολικές μονάδες της χώρας μας ασχολήθηκε κυρίως με την αντιμετώπιση φαινομένων **βίας** που παρατηρήθηκαν στη σχολική μονάδα. Συνοδεύτηκε από επισκέψεις και επιμορφωτικές συναντήσεις, οι οποίες διοργανώθηκαν τόσο σε επίπεδο σχολικών μονάδων (2^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου) όσο και σε επίπεδο Γ 'Δ/σης (Τμήμα Αγωγής Υγείας) και σε επίπεδο Πανεπιστημίου Αθηνών.

Σημαντική επίσης ήταν η συμμετοχή μας σε ημερίδα που διοργανώθηκε από το Πάντειο Πανεπιστήμιο στο ίδρυμα Ευγενίδου.

Στο παρόν φυλλάδιο έχει καταγραφεί όλη η πορεία των δυο ετών του προγράμματος. Η «φιλοσοφία» της διαμεσολάβησης συνομηλίκων, τα σχέδια υποβολής προγράμματος του 1^{ου} και 2^{ου} έτους, τα αποτελέσματα που αφορούν στις διάφορες μορφές βίας έτσι όπως αντιμετωπίστηκαν από τους συμμετέχοντες μαθητές και η αξιολόγησή του.

Κατά τη γνώμη μου η διαμεσολάβηση συνομηλίκων είναι ένας θεσμός που πρέπει να εφαρμοστεί σε όλες τις σχολικές μονάδες. Οι μαθητές ως μελλοντικοί πολίτες ενός κράτους μαθαίνουν να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, να αποφεύγουν καταστάσεις που δημιουργούν φιλονικίες και **«αιτίες πολέμου»**. Έτσι προετοιμάζονται για μια κοινωνική ένταξη με περισσότερη κατανόηση ο ένας για τις ανάγκες του άλλου. Η αίσθηση ότι είναι όλοι «κερδισμένοι» τους βοηθά να ξεπερνούν τις όποιες διαφορές τους και να χτίζουν τις σχέσεις τους σε αισθήματα αμοιβαίας αποδοχής και εμπιστοσύνης.

Η εφαρμογή του προγράμματος τα δυο αυτά χρόνια μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής στο βαθμό που οι συμμετέχοντες μαθητές κατάφεραν να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα τα δικά τους και των συνομηλίκων τους και να επικοινωνήσουν μαζί τους με άλλους όρους. Η υπογραφή των «**συμβολαίων**» οδήγησε τα μέλη των ομάδων σε μια προσπάθεια να τηρήσουν αυτούς τους όρους και να προετοιμαστούν για ένα «παιχνίδι ζωής» που θα εφαρμόζουν και ως ενήλικες.

Η Συντονίστρια του προγράμματος για τα έτη 2011-12 και 2012-13

Κορφιάτη Μαρία

Η ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

Τι είναι η μεσολάβηση:

Είναι πρόγραμμα και διαδικασία, όπου μαθητές της ίδιας ηλικίας διευκολύνουν την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ δύο ατόμων ή ομάδων. Η διαδικασία αυτή έχει αποδειχθεί αποτελεσματική στην αλλαγή του τρόπου που οι μαθητές κατανοούν και επιλύουν τις συγκρούσεις στη ζωή τους.

Μία μεσολάβηση δεν είναι δικαστήριο, αλλά μία εξεύρεση λύσης με τη βοήθεια ενός ουδέτερου προσώπου, το οποίο διευθύνει μία συζήτηση στην οποία τα δύο μέρη λαμβάνουν οικειοθελώς μέρος και διεξάγεται βάσει κανόνων οι οποίοι είναι οι εξής: ο καθένας μπορεί να δικαιολογηθεί, σεβόμαστε τους διαφορετικούς, παραδεχόμαστε αυτά που έχουν ειπωθεί, αυτά που έχουν ακουστεί μένουν μέσα στην ομάδα, μιλάει ο καθένας για τον εαυτό του, σεβόμαστε ο ένας τον άλλο.

Το πλεονέκτημα της μεσολάβησης είναι ότι δεν υπάρχουν ηττημένοι και με την αποχή από την τιμωρία αποφεύγονται νέες συγκρούσεις. Οι μαθητές μαθαίνουν να αναζητούν περισσότερο τις ευθύνες στον εαυτό τους. Έτσι μπορούν να αυξάνουν την υπευθυνότητα τους.

Οι εμπλεκόμενοι σε μια φιλονικία μπορούν να απευθύνονται από μόνοι τους στους μεσολαβητές ή να σταλούν από τους καθηγητές ή τους συμμαθητές τους ή να κληθούν από τους ίδιους τους μεσολαβητές. Η ίδια η μεσολάβηση λαμβάνει χώρα στο δωμάτιο των μεσολαβητών. Οι συνομήλικοι μεσολαβητές δεν «αποφασίζουν» αλλά εργάζονται προς μια αποδεκτή και από τις δύο μεριές λύση ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω προβλήματα.

Τα είδη των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται:

Φήμες και κουτσομπολιά, προβλήματα στις σχέσεις / παρενόχληση, φυλετικός ή κοινωνικός ρατσισμός, καβγάδες και τσακωμοί, βανδαλισμός, εκφοβισμός μέσα ή έξω από την τάξη. Πιο σοβαρά προβλήματα δεν προσφέρονται για τη διαδικασία της μεσολάβησης αλλά χρειάζεται εξωτερική παραπομπή. Αυτά είναι σεξουαλική κακοποίηση, απόπειρα αυτοκτονίας, χρήση ναρκωτικών, κατοχή όπλων και πιθανά δικαστικά θέματα.

Προϋποθέσεις για ένα πρόγραμμα μεσολάβησης:

Να υπάρχουν καταρχάς εθελοντές μαθητές και η μέθοδος αυτή επίλυσης διαφορών να είναι αποδεκτή από όλους τους καθηγητές, το προσωπικό του σχολείου, τους γονείς και τους μαθητές. Να διατίθεται επίσης ο κατάλληλος χώρος και κάποια χρήματα.

Οι μαθητές σχηματίζουν μια ομάδα, που διευκολύνεται από έναν ή δύο υπεύθυνους ενήλικες που τους συντονίζουν. Η ομάδα στοχεύει να διαφημίσει το πρόγραμμα μέσα στο σχολείο, να οργανώσει συναντήσεις προετοιμασίας και πρακτική για τις

δεξιότητες της μεσολάβησης. Η ομάδα εξασφαλίζει επίσης τη δέσμευση και υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου και τους εκπαιδευτικούς για την εφαρμογή του προγράμματος

Ο συντονιστής του προγράμματος:

Είναι ο σύνδεσμος ανάμεσα στις βασικές ομάδες του σχολείου: την ηγετική ομάδα, το δεκαπενταμελές, τη διοίκηση, το σύλλογο γονέων κ.λπ. και αναλαμβάνει την επιλογή και εκπαίδευση των μεσολαβητών.

Η επιλογή των μεσολαβητών:

Οι μεσολαβητές πρέπει να εκφράζουν τη διαφοροποίηση του σχολείου σε εθνικότητες, κοινωνικές ομάδες, συμπεριφορά, φύλα και ακαδημαϊκή επίδοση. Η διαδικασία επιλογής πρέπει να διαφημιστεί και να συμπεριλαμβάνει συστάσεις / παραπομπές από άλλους και αυτο-παραπομπές.

Προσόντα των μεσολαβητών:

Αμεροληψία, υπομονή, εχεμύθεια, να αναγνωρίζουν και να σέβονται τα συναισθήματα των άλλων, να είναι θετικοί, να ενθαρρύνουν, να προσέχουν τη γλώσσα του σώματος, να δείχνουν κατανόηση, να ακούν προσεκτικά και να μπορούν να επαναλάβουν αυτά που άκουσαν.

Αρχικά πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύστημα «πρακτικών εμπειριών»

Οι σύμβουλοι μεσολαβητές πρέπει να εκπαιδεύονται και να παρακολουθούνται, αφού συχνά δεν έχουν την ωριμότητα και την εμπειρία στη διαχείριση συγκρούσεων και στις δεξιότητες. Πιθανές στρατηγικές συμπεριλαμβάνουν ασκήσεις ρόλων, μεθόδους επίλυσης προβλημάτων, παιδαγωγικά παιχνίδια κ.λπ.

Τι μαθαίνουν οι μεσολαβητές πρωτίστως με την εκπαίδευσή τους:

Να ακούν με προσοχή, να επαναλαμβάνουν αυτά που ειπώθηκαν από τους άλλους, να αναγνωρίζουν τι πραγματικά έγινε στη φιλονικία και να γνωρίζουν τι δυνατότητες λύσης υπάρχουν, να αντιλαμβάνονται τα συναισθήματα τα οποία δεν μπορούν να εκφραστούν με λέξεις και την ακριβή λήξη μιας διευθέτησης.

Οι συνεδρίες μεσολάβησης:

Στοχεύουν: στο να απομακρυνθούμε από τις τακτικές αμοιβαίων κατηγοριών προς μια κοινά αποδεκτή λύση.

Οι μεσολαβητές: Δοκιμάζουν να φέρουν τις δύο πλευρές σ' ένα τραπέζι και να αποσοβήσουν την κλιμάκωση. Το σχολείο θέτει στη διάθεση των μεσολαβητών ένα χώρο γι' αυτό το σκοπό. Συναντιούνται με τους αντιπάλους και εξηγούν την όλη διαδικασία και τους κανόνες.

Οι αντίπαλοι: συστήνονται και ο καθένας με τη σειρά του λέει την ιστορία του στους μεσολαβητές και τα συναισθήματά του και αναγνωρίζει τη δική του ευθύνη για ό,τι συνέβη.

Οι μεσολαβητές: συνοψίζουν και καταγράφουν τα γεγονότα και τα συναισθήματα και των δυο αντιπάλων και αναγνωρίζουν τη δυσκολία στο χειρισμό συναισθημάτων. Ζητάνε και από τους δύο αντιπάλους αν έχουν σκεφτεί καθόλου λύσεις ή τους ζητάνε να «κατεβάσουν ιδέες» («Καταιγισμός ιδεών»). Όλες οι λύσεις καταγράφονται χωρίς σχόλια και καταλήγουν σε αυτές στις οποίες συμφωνούν και οι δύο αντίπαλοι. Οι λύσεις πρέπει να είναι δίκαιες, να μην περιέχουν βία, να είναι πραγματοποιήσιμες, να είναι σαφείς, να έχουν σχέση με τη φιλονικία.

Οι αντίπαλοι: μετά τη συμφωνία, διαβάζουν το έντυπο, δίνουν τη συγκατάθεσή τους και υπογράφουν όλοι. Το έντυπο οι μεσολαβητές το εμπιστεύονται για φύλαξη σε κάποιον, στον οποίο μόνο δίνουν το κλειδί.

Οι μεσολαβητές: ευχαριστούν και τους δύο για τη συνεισφορά τους και που άφησαν τους μεσολαβητές να τους βοηθήσουν. Προκειμένου να διευθετούν μια διαφορά, πρέπει οι μεσολαβητές να προσπαθούν να κάνουν το καλύτερο. Όταν όμως δεν μπορούν να καταφέρουν τίποτα, τότε πρέπει να εγκαταλείπουν το περιστατικό έτσι ώστε για παράδειγμα ο διδάσκων να παίρνει πειθαρχικά μέτρα.

Μετά από ένα ορισμένο χρόνο οι μεσολαβητές ελέγχουν αν τα δύο μέρη της φιλονικίας τηρούν αυτά που έχουν συμφωνηθεί κατά το συμβιβασμό.

1.

Σχολικός εκφοβισμός / σχολική βία - Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών

Καραβόλτσου Αθηνά

Ορισμός σχολικού εκφοβισμού

- Η εκφοβιστική/βίαιη συμπεριφορά είναι μια επιθετική πράξη, στάση ή χειρισμός εναντίον ενός ατόμου ή αριθμού ατόμων και επιχειρείται από ένα ή περισσότερα άτομα. Μπορεί να διαρκεί για σύντομη χρονική περίοδο ή για ολόκληρα χρόνια και χαρακτηρίζεται από κατάχρηση εξουσίας.
- Ο δράστης έχει σκοπό να βλάψει το παιδί-στόχο και δε φοβάται την αντεκδίκηση διότι βασίζεται στην αδυναμία του παιδιού αυτού και στην αδιαφορία των θεατών ή ακόμα στην υποστήριξη τους.
- Μεταξύ θύτη και θύματος υπάρχει ανισότητα στη δύναμη, αντικειμενική (π.χ. σωματική) ή αντιληπτή (π.χ. προσωπικότητας).

Βία: Συγκρούσεις-Εκφοβισμός: οι διαφορές

Βία στις συγκρούσεις:

- Συμβαίνει μερικές φορές
- Ισότητα στη δύναμη
- Όμοια συναισθηματική αντίδραση
- Μετάνοια-ανάληψη ευθύνης
- Προσπάθεια να λυθεί η σύγκρουση

Βία στον εκφοβισμό:

Συμβαίνει πολλές φορές

- Ανισότητα στη δύναμη
- Ανόμοια συναισθηματική αντίδραση
- Όχι μετάνοια-μη ανάληψη ευθύνης
- Όχι προσπάθεια να λυθεί η σύγκρουση

Είδη σχολικής βίας

- **Άμεση/σωματική:** Χτυπάω, κλωτσάω, σπρώχνω, κλέβω, κρύβω, καταστρέφω τα πράγματα
- **Άμεση/λεκτική:** Κοροϊδεύω, προσβάλλω, βρίζω, σεξουαλικά υπονοούμενα, χειρονομίες
- **Έμμεση/κοινωνική/ψυχολογική:** Εκβιάζω, απειλώ με σωματική βία και απαιτώ χρήματα ή πράγματα, διαδίδω φήμες, απομονώνω κοινωνικά κάποιον, προδίδω τα μυστικά, άσεμνα βλέμματα, προσβλητικά γκράφιτι.

Διαδικτυακή/ηλεκτρονική βία:

- Βία μέσω κινητού τηλεφώνου ή διαδικτύου, κυρίως ψυχολογικής μορφής
- Απειλές, προσβολές, δυσφήμιση, κοινωνική απομόνωση, δημοσιοποίηση πληροφοριών και εικόνων χωρίς άδεια, ψεύτικη ταυτότητα για εκμείευση πληροφοριών και διαπόμπευση, γελοιοποίηση, κ.λπ.

Διαφορές σχολικής βίας στα δύο φύλα

- Τα αγόρια φαίνεται να εμπλέκονται περισσότερο από ό,τι τα κορίτσια σε επεισόδια βίαιης συμπεριφοράς είτε ως θύτες είτε ως θύματα.
- Τα αγόρια τείνουν να εκφοβίζουν άμεσα και χρησιμοποιούν τη σωματική βία ή τις απειλές, ανεξάρτητα από το φύλο του παιδιού-στόχου.
- Τα κορίτσια εμπλέκονται πιο συχνά σε ψυχολογικές μορφές βίας, (διάδοση φημών, αποκλεισμός από την παρέα) και τα θύματα είναι επίσης κορίτσια.

Ελλάδα: Διακρατικό πρόγραμμα DAPHNE 2006-2010 - ΕΨΥΠΕ

- Θύτες 5% - 7% των μαθητών
- Θύματα 10% - 15% των μαθητών «Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου» (ΕΨΥΠΕ), με επιστημονικό υπεύθυνο τον αναπληρωτή καθηγητή Παιδοψυχιατρικής κ. Τσιάντη

Συνέπειες (σωματικές) σχολικής βίας: θύματα

- Γρατζουνιές, μώλωπες, στραμπουλήγματα, διαστρέμματα, διάσειση
- Πονοκέφαλοι, πόνοι πλάτης, στομαχόπονοι
- Αϋπνία, εφιάλτες
- Απώλεια όρεξης ή βουλιμία
- Αύξηση ορμονών στρες, άγχος
- Αδύναμο ανοσοποιητικό, μεγαλύτερη πιθανότητα τραυματισμού στα πρώτα 15' μετά το περιστατικό
- Εύκολη απώλεια ισορροπίας, παραπατήματα
- Κακός έλεγχος κυκλοφορίας αυτοκινήτων

Συνέπειες (πνευματικές) σχολικής βίας: θύματα

- Μειωμένη ικανότητα συγκέντρωσης, δυσκολίες στη μνήμη και στη μάθηση
- Έλλειψη κινήτρων για μάθηση
- Χαμηλό προφίλ στην επικοινωνία, δε λένε τις σκέψεις τους από φόβο χλευασμού, αποφεύγουν να τραβούν την προσοχή με τη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία ακόμα και με ερωτήσεις.

Συνέπειες (κοινωνικές) σχολικής βίας: θύματα

- Ακολουθούν ομάδα δημοφιλών-νταήδων και υπομένουν την κοροϊδία από φόβο χειρότερης μορφής βίας
- Προσκόλληση σε ένα φίλο, υποτακτικά, από φόβο μην τον χάσουν και μείνουν μόνα
- Συνδέονται με παιδιά με επίσης έλλειμμα στις κοινωνικές δεξιότητες όπως τα ίδια που δεν μπορούν να τα προστατέψουν από τη βία
- Δυσκολία να δημιουργήσουν αληθινούς φίλους ακόμα και όταν η βία σταματήσει,

Συνέπειες (αυτοεικόνα) σχολικής βίας: θύματα

- Η κοροϊδία μειώνει την αυτοεκτίμησή τους, ιδιαίτερα όταν αυτή σχετίζεται με τη διαφορετικότητα τους (σωματική διάπλαση, εθνικότητα, κ.λπ.)
- Παιδιά που δεν αποδέχονται τον εαυτό τους όπως είναι, γίνονται ιδιαίτερα ευαίσθητα σε οποιοδήποτε είδους κριτική
- Είναι ιδιαίτερα αυστηρά, απαιτητικά με τον εαυτό τους
- Επικρίνουν τον εαυτό τους και σταδιακά όλους τους άλλους

Συνέπειες (ψυχολογικές) σχολικής βίας: θύματα

- Βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα και κατάσταση άμυνας
- Φόβος, αγωνία, νευρικότητα, ευερεθιστότητα
- Δε μπορεί να χαλαρώσει, ούτε στις κοινωνικές του επαφές
- Γίνεται επιθετικό ή προκλητικό ως αντίδραση στη βία
- Εκτονώνει την ένταση στο σπίτι, γίνεται εχθρικό και αγενές
- Μιλάει χαμηλόφωνα ή γρήγορα και χάνει, «μασάει» τις λέξεις
- Εσωτερικεύει το θυμό, εμφανίζει μελαγχολία, κατάθλιψη
- Σε ακραίες περιπτώσεις εμφανίζει τάσεις αυτοκτονίας

Μακροπρόθεσμες συνέπειες σχολικής βίας: θύματα

- Χαμηλή αυτοεκτίμησή, έλλειψη κοινωνικών δεξιοτήτων, μοναχικότητα, αγχώδεις διαταραχές, κατάθλιψη
- Σε κάποιες περιπτώσεις συνεχίζεται και στην ενήλικη ζωή

Συνέπειες σχολικής βίας: θύτες

- Αδυναμία να αποδεχτούν τον εαυτό τους και να αντλήσουν δύναμη και αυτοπεποίθηση με θετικούς, δημιουργικούς τρόπους
- Δυσκολία διαπροσωπικών σχέσεων, διαχείρισης θυμού και συγκρούσεων
- Οι οπαδοί τους αποχωρούν σταδιακά και μένουν μόνοι, με άγχος και τάσεις κατάθλιψης
- Έχουν αυξημένο κίνδυνο νεανικής και ενήλικης εγκληματικότητας, χρήση ουσιών και αλκοόλ
- Αυξημένη πιθανότητα βίαιης συμπεριφοράς προς τα παιδιά και τη σύντροφο μέσα στην οικογένεια τους

Παράγοντες κινδύνου της σχολικής βίας: προσωπικότητα

ΘΥΤΕΣ:

- Έντονη, εξωστρεφής, παρορμητική προσωπικότητα
- Μη ανοχή στη διαφορετικότητα σε άλλες θρησκείες, φυλές, αναπηρία, σεξουαλικό προσανατολισμό
- Χειριστικοί, έλλειψη ενσυναίσθησης
- Εναλλάσσονται σε ρόλους θύτη-θύματος
- Δικαιολογούν τις πράξεις τους ως πρόκληση του θύματος και τις εκλογικεύουν ελαχιστοποιώντας τις συνέπειες για το θύμα
- Ναρκισιστικά σχήματα προσωπικότητας, υψηλή αυτοπεποίθηση, με υπερβολικά θετική αυτοεικόνα που δεν στηρίζεται στην πραγματικότητα, απειλές ως προς αυτήν αντιμετωπίζονται με επιθετικότητα

ΘΥΜΑΤΑ:

- Παθητικά: ανασφαλή, αγχώδη, μοναχικά, χαμηλή αυτοπεποίθηση
- Προκλητικά: αντιδραστικά, αδέξια, αυθόρμητα, συχνά υπερκινητικά με δυσκολία συγκέντρωσης, ανήκουν σε μειοψηφική ομάδα

Παράγοντες κινδύνου της σχολικής βίας: οικογένεια

- Αυταρχικοί γονείς, τιμωρητικοί και όχι υποστηρικτικοί
- Έντονες διαφωνίες γονιών στη διαπαιδαγώγηση και χρήση βίας ως μέθοδος επίλυσης προβλημάτων
- Συναισθηματική παραμέληση, έλλειψη τρυφερότητας τα πρώτα χρόνια της ζωής
- Έλλειψη ορίων που εκλαμβάνεται ως αδιαφορία από τα παιδιά
- Συχνά ξεσπάσματα θυμού και σωματικές τιμωρίες
- Ανοχή στη βίαιη συμπεριφορά των παιδιών
- Βίαιη συμπεριφορά των γονιών προς τα παιδιά

Παράγοντες κινδύνου της σχολικής βίας: σχολείο

- Ανταγωνιστικότητα
- Έλλειψη συνεργασίας στη μάθηση
- Έλλειψη μαθητικών πρωτοβουλιών και δημιουργικότητας στη μάθηση
- Αδιαφορία ή ανοχή στη βίαιη συμπεριφορά, λανθασμένες πεποιθήσεις εκπαιδευτικών
- Έλλειψη γνώσεων και δεξιοτήτων για την κατάλληλη παρέμβαση και μειωμένες ευκαιρίες για επιμόρφωση των εκπαιδευτικών
- Έλλειψη συνεργασίας με τους γονείς, μη συμμετοχή τους στη σχολική ζωή
- Έλλειψη κώδικα συμπεριφοράς, σύστημα ποινών και αμοιβών
- Μειωμένο ενδιαφέρον για τη συναισθηματική ζωή των παιδιών

Παράγοντες κινδύνου της σχολικής βίας: κοινότητα

- Υψηλά επίπεδα ανεργίας, εγκληματικότητας, έλλειμμα επικοινωνίας μεταξύ των πολιτισμικών ομάδων, υψηλή πυκνότητα πληθυσμού
- Ανεπάρκεια ελεύθερων χώρων, αθλητισμού, ψυχαγωγίας
- Κοινωνικές νόρμες που ανέχονται ή ενθαρρύνουν τη βία (κατά των γυναικών, των μεταναστών, των παιδιών)
- Κοινωνικές ανισότητες

Σημάδια αναγνώρισης θυμάτων

Για τους εκπαιδευτικούς:

- Ανεξήγητες μελανιές και σημάδια από χτυπήματα
- Μείωση της ακαδημαϊκής επίδοσης
- Αγωνία ή νευρικότητα μέσα στην τάξη
- Ασυνήθιστη μελαγχολία και απόσυρση από παρέες συνομηλίκων

Για τους γονείς:

- Δεν έχει στενούς φίλους από το σχολείο
- Δεν θέλει να πάει στο σχολείο
- Είναι αγχωμένο
- Παρουσιάζει ανεξήγητη επιθετική συμπεριφορά στο σπίτι
- Γίνεται οξύθυμο
- Απομονώνεται, κλείνεται στον εαυτό του
- Έχει εφιάλτες
- Νοιώθει άρρωστο όταν ξυπνάει το πρωί
- Επιστρέφει σπίτι από το σχολείο με ρούχα σκισμένα ή αντικείμενα να λείπουν ή να έχουν καταστραφεί
- «Χάνει» τα χρήματα του στο σχολείο
- Φοβάται να πει τι έγινε στο σχολείο

Σημάδια αναγνώρισης θυτών

- Κοροϊδεύει συχνά
- Θέλει πάντα να γίνεται το δικό του
- Δε νοιάζεται για τους άλλους
- Θυμώνει, προσβάλλεται εύκολα
- 'Κοκορεύεται' συχνά
- Κάνει παρέα με μικρότερα ή λιγότερο δυναμικά παιδιά
- Παραπονιούνται για την επιθετική του συμπεριφορά στο σχολείο

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

Θύτης	Ξεκινά τη βία, παίρνει ενεργό μέρος
Ακόλουθος	Δεν ξεκινά τη βία, παίρνει ενεργό μέρος
Φανερός Υποστηρικτής	Υποστηρίζει την πράξη ανοιχτά, δεν παίρνει ενεργό μέρος
Κρυφός Υποστηρικτής	Δεν υποστηρίζει ανοιχτά την πράξη, διασκεδάζει με αυτήν
Θύμα	Δέχεται τη βία
Υποστηρικτής θύματος	Αποδοκιμάζει τη βία, και βοηθά ή προσπαθεί να βοηθήσει το θύμα
Πιθανός υποστηρικτής	Αποδοκιμάζει τη βία, πιστεύει ότι πρέπει να βοηθήσει, δεν το κάνει
Παρατηρητής	Αδιαφορεί για τη βία και το θύμα

Ο ρόλος των θεατών στη σχολική βία

Τι κάνουν:

- Παίρνουν το μέρος του θύτη γιατί νοιώθουν και αυτοί δυνατοί
- Τον θαυμάζουν
- Τον φοβούνται
- Διασκεδάζουν, γελάνε και ενθαρρύνουν τη βία
- Δεν πιστεύουν ότι με το να το πεις κάπου θα αλλάξει κάτι
- Νομίζουν ότι το να αναφέρεις το περιστατικό είναι 'κάρφωμα'
- Νοιώθουν τύψεις και ανημπόρια

Τι είναι καλό να κάνουν:

- Παρεμβαίνουν και σταματούν τη βία
- Παρηγορούν το θύμα
- Ενθαρρύνουν το θύμα να αναφέρει το περιστατικό και υποστηρίζουν με τη μαρτυρία τους
- Ανταμείβονται γι' αυτό από το σχολείο

Αντιμετώπιση της σχολικής βίας (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, 2002)

Ολοκληρωμένη σχολική πολιτική:

1. Κατανόηση του φαινομένου: καταγραφή των δεδομένων, ένταση και φύση της βίας
2. Κατανόηση των αιτιών του φαινομένου: καταγραφή των παραγόντων κινδύνου και των προστατευτικών παραγόντων
3. Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση των παρεμβάσεων σε ατομικό, ομαδικό και σχολικό επίπεδο
4. Διάχυση της πολιτικής στην ευρύτερη κοινότητα, συνεργασία με συλλόγους γονέων και τοπικών φορέων

Βασικές αξίες για την αλλαγή της σχολικής κουλτούρας

- Τα μέλη της σχολικής κοινότητας, μαθητές-εκπαιδευτικοί-γονείς, μοιράζονται την ευθύνη για την αντιμετώπιση της σχολικής βίας
- Συνεχής επαγρύπνηση και παρακολούθηση του φαινομένου
- Υποστήριξη της δια βίου μάθησης των εκπαιδευτικών
- Ανοχή στην αποτυχία και αναζήτηση υποστήριξης στο έργο των εκπαιδευτικών
- Ανοιχτός διάλογος όλων των θεμάτων
- Αίσθηση χαράς για τη μάθηση μέσα από δημιουργικές διαδικασίες

Ανάλυση αναγκών της σχολικής μονάδας

- Συλλογή στοιχείων
- Εντοπισμός παραγόντων κινδύνου και προστατευτικών παραγόντων
- Σχεδιασμός στόχων
- Εντοπισμός πόρων (ανθρώπινων, οικονομικών σε πληροφόρηση και τεχνογνωσία)
- Εντοπισμός πιθανών δυσκολιών και τρόπων αντιμετώπισης
- Επιλογή και σχεδιασμός των παρεμβάσεων
- Εφαρμογή των παρεμβάσεων σε όλα τα επίπεδα
- Αξιολόγηση των παρεμβάσεων

Συλλογή στοιχείων: έρευνα

- Ερωτηματολόγια για το είδος και την έκταση της βίας, τους τρόπους αντίδρασης των θυμάτων και των παρατηρητών και των εκπαιδευτικών, σε όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας.
- Συνεντεύξεις με μέλη της σχολικής κοινότητας για εμβάθυνση στο φαινόμενο
- Παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών ή/και ειδικών σε διάφορους χώρους του σχολείου σε περιστατικά βίας

Συνολική πολιτική του σχολείου (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2006)

1. Ορισμός βίας: τι είδους συμπεριφορές αφορά αυτή η πολιτική
2. Αρχές του σχολείου: πως σχετίζονται με το θέμα της βίας
3. Ρόλοι και ευθύνες εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών
4. Ποινές για την τήρηση ή μη της αρχής της μη βίας για τους μαθητές-θύτες
5. Στήριξη στους μαθητές-θύματα: σε ποιον αναφέρουν το περιστατικό, διαδικασία που θα ακολουθηθεί, υποστήριξη που θα δοθεί
6. Συμβουλές για τους θεατές-μαθητές: πως παρεμβαίνουν, που αναφέρουν
7. Συμβουλές για τους γονείς θυτών, θυμάτων και θεατών: διαδικασίες
8. Υποστήριξη και περαιτέρω ενημέρωση που προσφέρεται στους εκπαιδευτικούς και στους γονείς: σχολική μέριμνα για την πρόληψη
9. Πηγές που αξιοποιεί το σχολείο και φορείς με τους οποίους συνεργάζεται (ιστοσελίδες, τηλεφωνικές γραμμές, ΜΚΟ, εξωτερικούς συνεργάτες)
10. Αξιολόγηση της εφαρμογής της πολιτικής και οικονομικοί πόροι

Άμεση παρέμβαση εκπαιδευτικού - μη λεκτική επικοινωνία

- ✓ Διατηρήστε την έκφραση του προσώπου σας ουδέτερη, αποφύγετε το θυμωμένο ή συνοφρυωμένο ύφος.
- ✓ Διατηρήστε οπτική επαφή αλλά αποφύγετε να επιμένετε να κάνει το ίδιο και ο μαθητής (π.χ. «να με κοιτάς όταν σου μιλάω»).
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι δίνετε αρκετό προσωπικό χώρο και αποφύγετε να έρθετε πολύ κοντά στο πρόσωπο του μαθητή.
- ✓ Αποφύγετε να κουνήσετε το δάκτυλο σας, να βάλετε τα χέρια σας στη μέση σας, να χτυπήσετε ένα αντικείμενο (π.χ. πόρτα, βιβλίο).

- ✓ Διατηρήστε ήρεμο τόνο φωνής και αποφύγετε να ανεβάσετε την ένταση της φωνής σας.
- ✓ Αν διαπιστώσετε ότι αναστατώνεστε ή θυμώνετε, πάρτε λίγο δευτερόλεπτα και μερικές βαθιές ανάσες προκειμένου να ηρεμήσετε, πριν μιλήσετε στο μαθητή.
- ✓ Βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές που εμπλέκονται στο περιστατικό είναι ασφαλείς και αν δεν μπορείτε μόνοι σας να ελέγξετε την κατάσταση ζητήστε τη βοήθεια του υπόλοιπου προσωπικού του σχολείου.
- ✓ Αντιμετωπίστε τις απειλές με τρόπο που να δείχνει ενδιαφέρον για τα συναισθήματα του μαθητή και μην παίρνετε αυτές ή άλλες προσβολές που τις συνοδεύουν προσωπικά, π.χ. πείτε: «θα πρέπει να αισθάνεσαι πραγματικά άσχημα για να πεις κάτι τέτοιο».

Πάρτε σοβαρά κάθε απειλή που αφορά σε:

- Σωματική βλάβη άλλων ατόμων ή του εαυτού του
- Καταστροφή περιουσιακών στοιχείων

Για να εκτιμήσετε την αξία της απειλής και κατά πόσον είναι πιθανόν να πραγματοποιηθεί, σκεφτείτε την προηγούμενη συμπεριφορά του μαθητή (π.χ. συχνά προβλήματα επιθετικότητας, καταστροφή αντικειμένων, βασανισμός ζώων). Αν δεν είστε σίγουροι για την εκτίμησή σας, συμβουλευτείτε έναν ειδικό σε θέματα ψυχικής υγείας.

Παράδειγμα - αντιπαράδειγμα άμεσης παρέμβασης εκπαιδευτικού

Σενάριο 1^ο

Δύο αγόρια μαλώνουν στο προαύλιο.

Δάσκαλος (φωνάζοντας από μακριά): Ελάτε εδώ εσείς! Αμέσως είπα! Τι νομίζετε ότι κάνετε;

Αγόρι 1: (αναψοκοκκινισμένο και λαχανιασμένο): Αυτός το ξεκίνησε!

Αγόρι 2: (αναψοκοκκινισμένο και κλαίγοντας): Ψέμματα! Αυτός με έβρισε!

Δάσκαλος (φωνάζοντας): Τέλος είπα! Πηγαίνετε αμέσως και οι δύο στο γραφείο της διευθύντριας!

Τι έμαθαν τα παιδιά;

- Το να φωνάζεις είναι εντάξει
- Το να ακούσεις και να μάθεις τι έγινε δεν είναι σημαντικό
- Τα παιδιά χρειάζονται τους ενήλικες για να λύνουν τα προβλήματα τους

Σενάριο 2°

Δύο αγόρια μαλώνουν στο προαύλιο.

Δάσκαλος (κινούμενος προς τα παιδιά): Σταματήστε παιδιά, ηρεμήστε. Τι συμβαίνει εδώ;

Αγόρι 1: (αναψοκοκκινισμένο και λαχανιασμένο): Αυτός το ξεκίνησε!

Αγόρι 2: (αναψοκοκκινισμένο και κλαίγοντας): Ψέμματα! Αυτός με έβρισε!

Δάσκαλος: Εντάξει. Τώρα πάρτε μια βαθιά ανάσα, είστε και οι δύο θυμωμένοι. Πάμε να πιούμε ένα ποτήρι νερό και να συζητήσουμε τι συνέβη εδώ.

Τι έμαθαν τα παιδιά;

- Είναι δυνατόν να διαχειριστείς τα συναισθήματά σου
- Το να πεις νερό και να μιλήσεις για κάτι μπορεί να σε βοηθήσει να διαχειριστείς το θυμό σου
- Η συζήτηση για τα προβλήματα είναι μία εναλλακτική στη βία
- Οι ενήλικες θέλουν να μας ακούσουν και να μας βοηθήσουν

Βασικά βήματα παρέμβασης εκπαιδευτικού σε περιστατικά βίας

- Σταματάει τη βίαιη συμπεριφορά
- Αναφέρει στο θύτη αυτό που είδε να συμβαίνει και τονίζει ότι η βία δεν είναι αποδεκτή στο σχολείο (δεν κατηγορεί, δεν ειρωνεύεται, δεν απειλεί)
- Ενημερώνει ότι θα συζητήσει με το θύτη αργότερα ιδιαιτέρως και τον οδηγεί σε ένα δωμάτιο-γραφείο.
- Ζητάει ενημέρωση από τους θεατές για την αναφορά του περιστατικού
- Παρηγορεί το θύμα και συζητάει για το τι έγινε ακριβώς και πως ένοιωσε και προσφέρει επιβεβαίωση ότι θα το προστατεύσει στο μέλλον
- Στο γραφείο αργότερα, μαζί με το θύτη, ο εκπαιδευτικός αναφέρεται στην πράξη της βίας και στην παραβίαση των σχολικών κανόνων, ανακοινώνει την προειδοποίηση ή την ποινή ή παραπέμπει στη συνέλευση της τάξης ή σε συνάντηση με το θύμα ή σε συνάντηση αποκατάστασης, κλπ.

Η μέθοδος «δεν κατηγορώ»

- **Συνάντηση-συνέντευξη με το θύμα**

Τι έγινε, ποιος πήρε μέρος, πως ένοιωσε (γραπτά, ποίημα, ζωγραφιά), ποιες άλλες συνέπειες είχε στη ζωή του.

- **Συνάντηση με το θύτη, τους υποστηρικτές του και πιθανούς θεατές**

Ενημερώνω για τα συναισθήματα του θύτη και τις συνέπειες στη ζωή του.

Δε γίνεται ανάκριση, δε διατυπώνονται κατηγορίες.

Ζητά να βοηθήσει ο θύτης να βελτιωθεί η κατάσταση για το θύμα από δω και πέρα και αναζητά συγκεκριμένες προτάσεις για το σκοπό αυτό, δε ζητούνται υποσχέσεις, αλλά...

- **Συνάντηση αξιολόγησης**

Η επόμενη συνάντηση, ξεχωριστά πάλι με τον καθένα καθορίζεται σε μία εβδομάδα για να διαπιστωθεί η πρόοδος στο θέμα.

Λεκτική επικοινωνία εκπαιδευτικού - θύτη

- Πώς και αποφάσισες να τον χτυπήσεις;

Υπάρχει επιλογή και ευθύνη για την επιλογή και προσκαλεί σε επικοινωνία

- Θα πρέπει τώρα να πας στο γραφείο και να βρούμε μαζί ένα τρόπο να λύσουμε αυτό το πρόβλημα

Το παιδί μπορεί να λύσει τα προβλήματά του και να λάβει υποστήριξη αν χρειαστεί

- Πώς νομίζεις ότι ένοιωσε;

Ενθαρρύνει την ενσυναίσθηση του παιδιού και προσκαλεί σε επικοινωνία

- Τι νομίζεις θα μπορούσε να γίνει για να μην επαναληφθεί ξανά;

Το παιδί μπορεί να βρει τρόπους να αποφύγει τη βία

- Γιατί τον χτύπησες;

Ενέχει κατηγορία, απαντιέται συμβατικά από το παιδί (π.χ. με έβρισε) ή και καθόλου και κλείνει την επικοινωνία, δεν έχει νόημα

- Η τιμωρία σου είναι στέρηση όλων των επόμενων διαλειμμάτων

Τιμωρεί και αδιαφορεί για εξηγήσεις και μελλοντικές συμπεριφορές

- Κοίτα τι έκανες, απαράδεκτη συμπεριφορά!

Απευθύνει κατηγορία, επικρίνει, αποσκοπεί σε συναισθηματική βία - ενοχές, ίσως το πετύχει ή κάνει το παιδί αμυντικό και κλείνει την επικοινωνία

- Για να δούμε τώρα τι θα σκεφτείς για να το εξηγήσεις αυτό!

Ειρωνεία, υπονοώντας ότι το παιδί δεν είναι ικανό ούτε να δώσει εξηγήσεις για αυτό που έκανε, πόσο μάλλον να βρει μία λύση στα προβλήματά του

- Όχι: «Χτύπησες το Γιώργο;» Αλλά: «Ο Γιώργος πονάει και κλαίει. Τι συνέβη;»

Αποφεύγουμε τα ψέμματα...

Πρόληψη και αντιμετώπιση στην τάξη

- Στην αρχή της σχολικής χρονιάς, οργανώνει ενημερωτική συνάντηση γονέων για τα σημάδια αναγνώρισης της βίας και τις διαδικασίες και πολιτικές του σχολείου, για θύτες, θύματα και θεατές
- Καθιερώνει αποκλειστικό χρόνο για κάθε μαθητή, δέκα λεπτά κάθε μέρα
- Ενθαρρύνει την ομαδική δημιουργία μίας αφίσας κατά της σχολικής βίας, βραβεύει την καλύτερη ομάδα και την αναρτά στην τάξη
- Δημιουργεί ένα κουτί αναφοράς περιστατικών βίας - αλλά και άλλων προβλημάτων στην τάξη - όπου οι μαθητές ανώνυμα ή επώνυμα θα μπορούν να γράφουν τα θέματα που τους απασχολούν και συναποφασίζει με την τάξη για τη μέθοδο υποστήριξης θύτη και θύματος που θα ακολουθηθεί
- Δημιουργεί ένα κουτί αναφοράς καλών πράξεων και συναποφασίζει με τους μαθητές της τάξης την αμοιβή για το μαθητή που αναφέρεται
- Ενημερώνει τους μαθητές για πιθανές τηλεφωνικές γραμμές υποστήριξης παιδιών και εφήβων (ΕΨΥΠΕ: για παιδιά και εφήβους: 116. 111, για γονείς και εκπαιδευτικούς: 801 -801 -1177)
- Ορίζει κάθε μέρα έναν μαθητή της τάξης όπου όλοι λένε και κάνουν κάτι καλό σε αυτόν.

Ποινή ή συνάντηση θύτη-θύματος

- Μετά την αναφορά του περιστατικού από το θύμα, το τελευταίο επιλέγει αν θα θελήσει την επιβολή ποινής ή συνάντηση με το θύτη και τον εκπαιδευτικό.
- Το θύμα ενθαρρύνεται να πει πως ένοιωσε και ζητάει από το θύτη να σταματήσει τη βίαιη συμπεριφορά. Υπόσχεται πως δεν θα προκαλέσει το θύτη με αντίστοιχη βίαιη συμπεριφορά.
- Ο θύτης ενθαρρύνεται να ζητήσει συγγνώμη και να υποσχεθεί ότι δεν θα ξαναγίνει.
- Το θύμα ενθαρρύνεται να δεχθεί τη συγγνώμη, αν θεωρεί ότι είναι ειλικρινής.
- Ο θύτης ευχαριστεί το θύμα που δεν ζήτησε την τιμωρία του.
- Θύτης και θύμα δίνουν τα χέρια σε αμοιβαία συμφωνία.
- Ο εκπαιδευτικός ορίζει μία ακόμη συνάντηση για να διαπιστώσει την τήρηση της συμφωνίας.

Επανορθωτική δικαιοσύνη (restorative justice)

- Μέθοδος ομαδικής επίλυσης προβλημάτων και αποκατάστασης των θυμάτων με τη συμμετοχή όλης της σχολικής κοινότητας.
- Σκοποί:
 - Ο θύτης να αναλάβει την ευθύνη για το λάθος του και να αναλάβει να αποκαταστήσει, με κάποιο τρόπο, το θύμα.
 - Η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών: γονείς του θύματος, γονείς του θύτη, οι συμμαθητές, φίλοι, υποστηρικτές των δύο πλευρών, μοιράζονται τα συναισθήματά τους για το βίαιο περιστατικό, συζητούν τις συνέπειες που έχει για αυτούς και προτείνουν λύσεις για να αποφευχθούν παρόμοια περιστατικά στο μέλλον.
 - Δεν κατηγορούν και δεν παρελθοντολογούν.
 - Όλοι είναι νικητές σε αυτή τη διαδικασία.

Συνάντηση επανορθωτικής δικαιοσύνης: η διαδικασία

- Ο συντονιστής-εκπαιδευτικός φροντίζει να ακουστούν τα ονόματα όλων και ανακοινώνει το σκοπό της συνάντησης.
- Ζητάει πρώτα από το θύμα και μετά από το θύτη να περιγράψει τα γεγονότα, να πει ποιες ήταν οι συνέπειες για αυτόν, πως ένοιωσε μετά από αυτές και πως νοιώθει τώρα.
- Απευθύνει την ίδια ερώτηση προς τους γονείς του θύματος και μετά στους γονείς του θύτη.
- Κατόπιν ζητάει από το θύτη να πει τι άκουσε και τι αντιλήφθηκε από όλα αυτά και να προτείνει κάποιες λύσεις για το μέλλον και κάποιον τρόπο να αποκαταστήσει το θύμα (π.χ. να ζητήσει συγνώμη, να του κάνει ένα δώρο, να γράψει για αυτό ένα ευγενικό γράμμα, να κάνει για αυτό μία καλή πράξη, να αποκαταστήσει τις πιθανές υλικές ζημιές). Αν θέλει μπορεί να ζητήσει να ακούσει προτάσεις από όλους τους παρευρισκόμενους.
- Στο τέλος όλοι καλούνται να πουν τι κέρδισαν από τη διαδικασία και πως νοιώθουν τώρα.

Σύστημα φίλων (Befriending/buddying)

- Ανάθεση σε έναν μαθητή του ρόλου του βοηθού-φίλου-υποστηρικτή-μέντορα είτε σε μικρότερους μαθητές είτε σε συνομηλίκους

- Βοήθεια σε δυσκολίες στις σχέσεις του με συμμαθητές του, παρέα στο διάλειμμα, βοήθεια στα μαθήματα
- Προστασία σε θέματα σχολικής βίας

Μαθητικές συνελεύσεις

- Το εκλεγμένο διοικητικό συμβούλιο της τάξης συζητάει τους κανόνες της τάξης και τους παρουσιάζει σε ολόκληρο το σχολείο και τους αναρτά στην τάξη.
- Σε τακτικές συνελεύσεις συζητά τα προβλήματα που προκύπτουν από τη μη τήρηση του κώδικα συμπεριφοράς, συζητάει τις διαδικασίες και συναποφασίζει με τους ενήλικες πιθανές ποινές.
- Η αλλαγή κουλτούρας προς την ανάληψη μαθητικών πρωτοβουλιών και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών σε δημοκρατικές διαδικασίες, ενθαρρύνεται ιδιαίτερα καθώς ενδυναμώνει τους μαθητές και βοηθά τους ενήλικες να ακούσουν και να κατανοήσουν καλύτερα τις ζωές των παιδιών μέσα από τα δικά τους μάτια και βιώματα.

Σύστημα ποινών για τη βία

- Οι ποινές πρέπει να αναφέρονται σαφώς στην πολιτική του σχολείου και να είναι γνωστές σε όλους από την αρχή της σχολικής χρονιάς.

Οι πρακτικές που χρησιμοποιούνται:

- Προειδοποίηση
- Στέρηση διαλείμματος ή προνομίου
- Στέρηση συμμετοχής σε σχολική δραστηριότητα
- Ενημέρωση-συνάντηση με γονέα
- Αποβολή
- Αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος
- Το ποινικό σύστημα από μόνο του δεν αρκεί...
- Το ποινικό σύστημα δεν έχει καμία αξία αν δεν εφαρμόζεται...

ΠΡΟΛΗΨΗ

Πρόληψη - Διαχείριση τάξης: Κανόνες συμπεριφοράς

1. Σηκώνω το χέρι μου για να πάρω το λόγο
2. Περιμένω τη σειρά μου να μιλήσω και δεν διακόπτω τους άλλους όταν έχουν το λόγο

3. Όταν τελειώνω νωρίτερα με μία εργασία ασχολούμαι με ησυχία με αυτό που έχουμε προσυμφωνήσει
4. Μιλώ ψιθυριστά στις ομαδικές εργασίες
5. Μπαίνω περπατώντας και όχι τρέχοντας στην τάξη
6. Μπαίνω στην τάξη στην ώρα μου μετά το διάλειμμα
7. Παίρνω άδεια πριν σηκωθώ από τη θέση μου
8. Μιλώ ήρεμα και αποφεύγω να φωνάζω δυνατά όταν έχω παράπονα
9. Είμαι ευγενικός, μη βίαιος με τους συμμαθητές μου
10. Ζητάω συγγνώμη όταν έχω βλάψει κάποιον έστω και κατά λάθος
11. Λέω ή κάνω κάτι καλό για κάποιον συμμαθητή μου
12. Κάνω παρέα με ένα παιδί απομονωμένο στο διάλειμμα
13. Συγκρατώ το θυμό μου και αναφέρω το περιστατικό βίας ως θύμα
14. Αναφέρω το περιστατικό βίας ως μάρτυρας
15. Λέω την αλήθεια είτε ως θύτης, είτε ως θύμα, είτε ως μάρτυρας της βίας

Διαχείριση Τάξης: Συνέπειες / Ποινές

Γενικές αρχές:

- Εκ των προτέρων συμφωνία με συμμετοχή των μαθητών
- Αναλογικές, λογικές, ελαφριές, συχνές οι πιο αποτελεσματικές
- Ομαδικές ποινές αναποτελεσματικές
- Πρόβλεψη συνεπειών για ψέματα και ψευδομάρτυρες
- Πολύ συχνές ποινές - ανεπαρκής διαχείριση τάξης

Διαχείριση Τάξης: Ανακοίνωση συνεπειών

- Μία προειδοποίηση - 'έχεις δύο επιλογές'
- Κατ' ιδίαν συνομιλία - όχι μπροστά σε όλους
- Δημιουργία ελπίδας – «Περιμένω από σένα...» και υπενθύμιση αμοιβής
- Παροχή κινήτρου - όχι αφαίρεση εβδομαδιαίας ή ημερήσιας αμοιβής, ή αμοιβής που έχει ήδη κερδηθεί, ο μαθητής χάνει το κίνητρο να δουλέψει μέσα στην εβδομάδα

- Αναζήτηση της αλήθειας με μάρτυρες - αν δεν είναι σίγουρος ο εκπαιδευτικός για τα γεγονότα δεν επιβάλλει συνέπειες - αποφυγή τιμωρίας επί δικαίων και αδίκων
- Διαχείριση κρίσης - Αν δεν βγαίνει από τάξη για να ηρεμήσει, πλησιάζεις, δίνεις επιλογή: 'θα ηρεμήσεις και θα μπεις ή θα πας στο γραφείο του διευθυντή να μείνεις εκεί για 10 λεπτά', αν πάλι δεν βγαίνει, φωνάζεις με ένα άλλο παιδί τον ίδιο το διευθυντή

Διαχείριση Τάξης: Σχεδιασμός — Αξιολόγηση συστήματος συνεπειών

- Προσχεδιάζω, δεν αυτοσχεδιάζω
- Αξιολόγηση ποινών - αποτελεσματική αν σταματάει άμεσα η βίαιη συμπεριφορά, αν όχι αναζήτηση νέας
- Παρατήρηση και μέτρηση στην αλλαγή συμπεριφοράς - αποφυγή προκατάληψης εκπαιδευτικού
- Ομάδα εκπαιδευτικών για διαχείριση συμπεριφοράς, συναντήσεις σε τακτική βάση

Διαχείριση Τάξης: ένα σύστημα συνεπειών Κόκκινη, κίτρινη, πορτοκαλί, πράσινη κάρτα

- Κίτρινη κάρτα: πρώτη παρατήρηση την ίδια μέρα
- Πορτοκαλί κάρτα: δεύτερη παρατήρηση την ίδια μέρα
- Κόκκινη κάρτα: τρίτη παρατήρηση την ίδια μέρα - απομάκρυνση από ομάδα, στήρηση διαλείμματος ή δεκάλεπτο ηρεμίας εντός ή εκτός της τάξης
- Τρεις κόκκινες μέσα στην εβδομάδα - καταγραφή σε βιβλίο συμπεριφοράς τάξης, γραπτή αναφορά σε γονείς και συνάντηση μαζί τους, ακόμα και χάσιμο βασικής αμοιβής που έχει κερδηθεί για ιδιαίτερα βίαιες συμπεριφορές
- Σε πιο δύσκολες περιπτώσεις, δίνω δύο λεπτά για να ηρεμήσει αλλιώς... κόκκινη κάρτα
- Πράσινη κάρτα - αποτελεί πρωτοβουλία του μαθητή είτε πριν βγει εκτός ελέγχου είτε μετά από αρνητική συμπεριφορά - γωνιά ηρεμίας: ζωγραφίζει, ακούει μουσική, διαβάζει ένα εξωσχολικό βιβλίο, κόμικ - πρόληψη, ανάπτυξη υπευθυνότητας και αυτοελέγχου

Ο παρακάτω πίνακας χρησιμεύει για 'τικάρισμα' των καρτών για κάθε μαθητή χωριστά και αναφέρεται σε μία μονό μέρα. Αντί για δεύτερη κίτρινη, προτείνω την πορτοκαλί.

Strike Chart

Yellow and red card strikes are recorded in this chart. If the child receives three red card strikes in a week the school behaviour policy is implemented

Name	Strike 1	Strike 2	Strike 3
	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐
	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐
	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐
	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐
	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐	Date: Yellow ☐ Yellow ☐ RED ☐

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: Αμοιβές - προφορικός έπαινος

- Απλός γενικός έπαινος, χωρίς αναφορά στο συναίσθημα: «Μπράβο!»
- Απλός έπαινος, χωρίς αναφορά στο συναίσθημα, με χαρακτηρισμό: «Βλέπω βοήθησες το συμμαθητή σου να βρει το παλτό του. Μπράβο, είσαι πολύ ευγενικός!»

- Έπαινος χωρίς αναφορά στο συναίσθημα, συγκεκριμένη αναφορά στη συμπεριφορά, χωρίς χαρακτηρισμό: «Τι ευγενικό που βοήθησες το συμμαθητή σου να βρει το παλτό του! Μπράβο!»
- Έπαινος με αναφορά στο συναίσθημα, συγκεκριμένη αναφορά στη συμπεριφορά, χωρίς χαρακτηρισμό: «Τι ευγενικό που βοήθησες το συμμαθητή σου να βρει το παλτό του! Χαίρομαι πολύ για σένα»
- Έπαινος με αναφορά στο συναίσθημα το δικό μας και του παιδιού, συγκεκριμένη αναφορά στη συμπεριφορά, χωρίς χαρακτηρισμό: «Τι ευγενικό που βοήθησες το συμμαθητή σου να βρει το παλτό του! Χαίρομαι πολύ για σένα. Χάρηκες κι εσύ φαντάζομαι ή φαίνεσαι κι εσύ υπερήφανος για αυτό που έκανες»

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: αμοιβές - γενικές αρχές

- Χαμηλή ένταση συναισθήματος και ψυχραιμία για αρνητική συμπεριφορά και υψηλή ένταση και ενθουσιασμός για θετική συμπεριφορά
- Προβλέψτε συμπεριφορά, προειδοποιήστε στην αρχή της ημέρας, πείτε τι περιμένετε και θυμίστε την αμοιβή
- Συμπεριφορά που κατακτιέται, αμοιβεται όλο και πιο αραιά έως ότου δεν αμοιβεται πια καθόλου, οπότε η ομάδα ή ατομικά κάποια παιδιά θέτουν νέους στόχους προς ανταμοιβή
- Διαφορετικό σύστημα για όλη την ομάδα και διαφορετικό για ένα μόνο μαθητή ή για μια ομάδα μαθητών, τα «δύσκολα παιδιά θέτουν προσωπικούς στόχους σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό και τον γονιό»
- Οι αμοιβές διακρίνονται σε ημερήσιες, εβδομαδιαίες και μηνιαίες
- Οι ομαδικές αμοιβές δίνονται όταν όλη η τάξη πετύχει έναν συγκεκριμένο στόχο συμπεριφοράς π.χ. κανείς για έναν ολόκληρο μήνα δεν έχει πάρει κάτω από 10 πόντους

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: είδη αμοιβών (I)

Υλικές αμοιβές (για το Δημοτικό)

Χρησιμοποιώ: αυτοκόλλητα, ψεύτικα χρήματα, σφραγίδες, πόντους

- Γραφική ύλη: Μολύβια, γόμες, ξύστρες, μικρά μπλοκάκια, παραμύθια και άλλα βιβλία
- Μικρά παιχνίδια, όπως συλλεκτικές κάρτες ποδοσφαίρου
- Είδη κυλικείου συσκευασμένα όπως χυμοί ή φρέσκα ή ξερά φρούτα ή ξηρούς καρπούς ή υγιεινά γλυκά όπως παστέλι (προσοχή σε αλλεργίες), ή κέικς και μπισκότα σπιτικά από τα χεράκια της μαμάς!

Κοινωνικές αμοιβές

- Χειροκρότημα από όλη την τάξη
- Θετική αναφορά μπροστά σε όλο το σχολείο
- Θετική αναφορά μπροστά σε όλους τους δασκάλους από το διευθυντή
- Βοηθός του εκπαιδευτικού στις δουλειές της τάξης
- Συντονιστής μαζί με τον εκπαιδευτικό στην τάξη του ή σε άλλη τάξη μικρότερη - δίνει το λόγο, κλπ
- Μία διδακτική ώρα σε μία άλλη τάξη - τμήμα της επιλογής του
- Φωτογραφία αναρτάται στην τάξη τη στιγμή της χαράς της αμοιβής
- 'Σήμερα είναι η μέρα μου!'

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: είδη αμοιβών (II)

Δραστηριότητες – ατομικές αμοιβές

- Δέκα λεπτά ελεύθερος χρόνος στην τάξη π.χ. για παζλ, ένα κόμικ, μουσική με ακουστικά
- Πρώτος στη σειρά για κάποια δραστηριότητα
- Γραπτή αναφορά - έπαινος για το σπίτι

Δραστηριότητες - ομαδικές αμοιβές

- Μεγαλύτερο διάλειμμα
- Παιχνίδια μαζί με εκπαιδευτικό - επιλογή μαθητών μέσα στην τάξη
- Ελεύθερος χρόνος, 10-15 λεπτά με ευχάριστες δραστηριότητες μέσα στην τάξη: κομπιούτερ ή ζωγραφική ή επιτραπέζια εκπαιδευτικά παιχνίδια ή παρακολούθηση ταινίας, αλλάζουν κάθε εβδομάδα
- Εκδρομή
- Πάρτυ μέσα στην τάξη

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: Συστήματα αμοιβών

1. Όσο περισσότερα τόσο καλύτερα!

Οι μαθητές μαζεύουν σφραγίδες ή πόντους και οι τρεις πρώτοι που έχουν τους περισσότερους κερδίζουν αμοιβές, υλικές ή μη, για την ημέρα αυτή ή την επόμενη. Όλοι όσοι μάζεψαν πάνω από τρεις κερδίζουν και αυτοί κάτι μικρότερο, μπορούν να

τους ανταμείψουν και οι συμμαθητές τους για κάτι που είδαν στο διάλειμμα, πχ. βοήθησαν ένα μικρότερο παιδί.

Ημερήσιες αμοιβές ίδιες για κάθε μέρα της εβδομάδας, π.χ. κάθε Δευτέρα ένα χειροκρότημα από όλους και ένας διαφορετικός βοηθός, κάθε Τρίτη γραπτός έπαινος για το σπίτι, κάθε Τετάρτη θετική αναφορά από το διευθυντή μπροστά σε όλους τους δασκάλους, κ.λπ.

2. Συν τα θετικά, μείον τα αρνητικά

π.χ. 10 √ και 6 x, μας κάνουν $10-6=4$ √ άρα 4 θετικούς πόντους στο τέλος της ημέρας

Πρόληψη - Διαχείριση Τάξης: ένα σύστημα αμοιβών

Silver Star Weekly Reward Chart

Name	Day 1	Day 2	Day 3	Day 4	Day 5
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	
	 	 	 	 	

Gold Star Monthly Reward Chart

Name	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4
				
				
				
				
				
				
				
				
				

Καθημερινά τέσσερις μικρές αμοιβές αντιστοιχούν σε ένα ασημένιο αστέρι την ημέρα

Εβδομαδιαία πέντε ασημένια αστέρια = ένα χρυσό και αμοιβή εβδομάδας

Μηνιαία τέσσερα χρυσά αστέρια αντιστοιχούν στην αμοιβή του μήνα

Σύστημα αμοιβών - 'Μαγαζάκι της τάξης' (για το Δημοτικό)

Εβδομαδιαίες αμοιβές - Παράδειγμα: Μαγαζάκι της τάξης, αγοράς με ψεύτικα χρήματα, στο τέλος της εβδομάδας, κάθε Παρασκευή, με υπεύθυνους πωλητές δύο μαθητές που ανταμείβονται για κάτι, προϊόντα εκτεθειμένα όλη την εβδομάδα για παροχή κινήτρων στους μαθητές

- Γραφική ύλη: μολύβια, γόμες, ξύστρες, μικρά μπλοκάκια, παραμύθια και άλλα βιβλία
- Μικρά παιχνίδια, όπως συλλεκτικές κάρτες ποδοσφαίρου, χειροτεχνίες των ίδιων των παιδιών
- Είδη κυλικείου συσκευασμένα όπως χυμοί ή φρέσκα ή ξερά φρούτα ή ξηρούς καρπούς ή υγιεινά γλυκά όπως παστέλι (προσοχή σε αλλεργίες), ή κέικς σπιτικά από τα χεράκια της μαμάς!

Top Shop Shopping Lists

Name: _____ Date: _____

Top Shop

My Shopping List

			-		
			-		
			-		
			-		
			-		
			-		
			-		
			-		
Total	+		-		

Total Money Awarded					
Total Shop bill			-		
	-		-		
Change			-		

Σύστημα αμοιβών – «Σήμερα είναι η μέρα μου»

Μια μέρα ολόκληρη αφιερωμένη στο παιδί κατά την οποία:

- φοράει αυτοκόλλητη ετικέτα που γράφει: «Σήμερα είναι η μέρα μου»
- δέχεται ερωτήσεις από συμμαθητές του γι' αυτά που του αρέσουν
- παρουσίαση του εαυτού του
- φέρνει κάτι από το σπίτι του και το παρουσιάζει, όπως το αγαπημένο του βιβλίο - παραμύθι, ακρόαση της αγαπημένης του μουσικής

- αναφέρει σε τι θεωρεί τον εαυτό του καλό και είναι περήφανο για αυτό, σε τι θα ήθελε να γίνει καλύτερο, ποιοι είναι οι στόχοι και τα όνειρα του
- οι συμμαθητές του γράφουν κάτι καλό για αυτό, σε χαρτόνι με τη φωτογραφία του παιδιού στο κέντρο, το παίρνει μαζί του στο σπίτι να το δείξει και το ξαναφέρει στο σχολείο για να αναρτηθεί στην τάξη

Πρόληψη: Συνεργασία 'Σπίτι-Σχολείο' - Συνέπειες/ποιινές και αμοιβές

Η συνεργασία των γονιών με τους εκπαιδευτικούς αυξάνει την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων των εκπαιδευτικών και μειώνει τη βίαιη συμπεριφορά των παιδιών στο σπίτι. Παρακάτω βλέπουμε μία κάρτα όπου ο εκπαιδευτικός ενημερώνει για τις αμοιβές για τη μη βίαιη συμπεριφορά του μαθητή του και ο γονιός αντίστοιχα για το παιδί του, η οποία και ανταλλάσσεται σε εβδομαδιαία βάση μεταξύ τους. Επίσης αν ήταν βίαιος ο μαθητής στο σχολείο υπάρχει συνέπεια για αυτόν όχι μόνο στο σχολείο αλλά και στο σπίτι.

Home-School Card

The image shows two versions of a 'Home-School Card'. The left version is a template with fields for 'Name of the child', 'Date', 'Total stars', and 'Total stars to other awards', along with a 'Star Award' graphic. The right version is a filled-out example with the title 'My Home-School Card', a large empty box for a photo, and sections for 'Manner', 'Class', and 'School' each with a row of stars.

Πρόληψη: Προαγωγή Ψυχικής Υγείας

- **Συναισθηματική νοημοσύνη** «Η έμφαση σε ακαδημαϊκές επιδόσεις και στην διανοητική ανάπτυξη σε συνδυασμό με το συναισθηματικό αναλφηβητισμό έχουν οδηγήσει παιδιά και ενήλικες στον κυνισμό, στην κοινωνική παθολογία και βία». (Goleman, 1995)

Ανάπτυξη ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων:

- Αναγνώριση συναισθημάτων
- Διαχείριση συναισθημάτων
- Αυτορρύθμιση-αυτοέλεγχος
- Ενσυναίσθηση

Πρόληψη: Φυσικό περιβάλλον

- Αφίσες στην τάξη από μαθητές, ζωγραφισμένοι τοίχοι-γκράφιτι από τα παιδιά, προτάσεις από μαθητές για να ομορφύνει η τάξη
- Καλλιέργεια φυτών στην αυλή, παγκάκια
- Πρωτοβουλίες μαθητών και γονιών για τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος

Πρόληψη: Διαχείριση συγκρούσεων

Γενικοί στόχοι:

- Εποικοδομητική επίλυση των διαπροσωπικών συγκρούσεων
- Μείωση επιθετικών ή/και βίαιων συμπεριφορών

Εκπαίδευση σε ψυχοκοινωνικές δεξιότητες:

- Θετικός διάλογος με τον εαυτό
- Αναγνώριση προσωπικών αξιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Συνέπειες πράξεων-ανάληψη ευθύνης
- Αναγνώριση συναισθημάτων
- Έκφραση συναισθημάτων
- Διαχείριση θυμού - αυτοέλεγχος
- Ενεργητική ακρόαση
- Δημιουργική λύση προβλημάτων
- Επιλογή εποικοδομητικών λύσεων

Πρόληψη: Διαμεσολάβηση συνομηλίκων

- Εκπαίδευση μαθητών - εθελοντών στη διαμεσολάβηση (peer mediation) έτσι ώστε οι τελευταίοι να καταστούν ικανοί να διευκολύνουν τη διαχείριση των συγκρούσεων όταν αυτές προκύπτουν μεταξύ των συνομηλίκων τους και χωρίς να μεσολαβεί κάποιος ενήλικας.

Τέσσερις φάσεις:

- Ο διαμεσολαβητής εξηγεί τη διαδικασία που περιλαμβάνει τη δέσμευση του διαμεσολαβητή για εχεμύθεια καθώς επίσης και τη δέσμευση των αντιμαχόμενων πλευρών στο να προσπαθήσουν να καταλήξουν σε μία συμφωνία, να πούνε την

αλήθεια, να σέβονται και να μη διακόπτει ο ένας τον άλλο και να αναλάβουν την ευθύνη να τηρήσουν τη συμφωνία που θα επιτευχθεί.

- Ο διαμεσολαβητής προτείνει να γίνει η περιγραφή του προβλήματος, ενθαρρύνει την αναφορά στα συναισθήματα και ζητά από τον κάθε φορά ακροατή να επαναδιατυπώσει όσα άκουσε.
- Αναζητούνται λύσεις ενώ κατόπιν επιλέγονται κάποιες, αφού διερευνηθούν οι συνέπειες της καθεμιάς, ώσπου να βρεθεί μία κοινά αποδεκτή λύση.
- Προγραμματίζεται μία μελλοντική συνάντηση για να διερευνηθεί το κατά πόσο τηρήθηκε η συμφωνία αλλά και να προταθούν τυχόν περαιτέρω διορθώσεις αυτής.

Πρόληψη: Ομαδοσυνεργατική μάθηση

Καραβόλτσου Αθηνά

Μαθηματικός,

Θεατρολόγος (Mst),

Εκπαιδευτικός Αγωγής Υγείας (Msc)

Επικοινωνία: 210 4653636,6942 540 526, akaravol@yahoo.gr

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Αρτινοπούλου, Β. (2010). Η σχολική διαμεσολάβηση: Εκπαιδεύοντας τους μαθητές στη διαχείριση της βίας και του εκφοβισμού. Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη.

Olweus, D. (2009) Εκφοβισμός και βία στο σχολείο. Αθήνα: ΕΨΥΠΕ.

Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου- Εγχειρίδιο εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την πρόληψη του εκφοβισμού και της βίας μεταξύ των μαθητών

<http://www.epsype.gr/egxeiridio.aspx>

Συμβούλιο της Ευρώπης - Πολυσέλιδος οδηγός για τη μείωση του φαινομένου της σχολικής βίας http://www.coe.int/t/dg3/cMldren/pdf/ViolenceHandbook_en.pdf

Gittins, C. (ed.) (2006) Violence Reduction in Schools: How to Make a Difference. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Olweus, D. (1996) The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire. Bergen, Norway: Research Centre for Health Promotion (HEMIL Centre), University of Bergen.

O'Moore, M. and Minton, S. J. (2004) Dealing with Bullying in Schools: A Training Manual for Teachers Parents and Other Professionals. London: Sage Publications.

Rivers, L, Duncan, N. and Besag, V. (2007) Bullying: A Handbook for Educators and Practitioners. Westport, CT: Praeger Publishers.

Cole, T. (2000) Kids Helping Kids. Victoria, British Columbia: Peer Resources.

Cowie, H., Boardman, C., Dawkins, J. and Jennifer, D. (2004) Emotional Health and Well-being: A Practical Guide for Schools. London, Sage Publications.

Cowie, H. and Jennifer, D. (2007) Managing Violence in School: A Whole-School Approach to Best Practice. London: Paul Chapman.

Cowie, H. and Wallace, P. (2000) Peer support in action. London: Sage Publications.

Hazier, R. J. (1996) Breaking the Cycle of Violence: Interventions for Bullying and Victimization. Washington, DC: Accelerated Development/Taylor & Francis.

Hopkins, B. (2004) Just Schools. London: Jessica Kingsley.

McLauchlin, E., Fergusom, R., Hughes, G. and Westmorland, L. (Eds.) (2003) Restorative Justice: Critical Issues. London: Sage.

Petch, B. and Withers, T. (2006) Peer mediation: guidance notes for schools. Solihull: Solihull Metropolitan Borough Council.

Robinson, G. and Maines, B. (2007) Bullying. London: Sage Publications. Robinson, G. and Maines, B. (2007) Bullying. London: Sage Publications.

S. Sharp and P. K. Smith (eds.) Tackling Bullying in Your School London: Routledge.

Sullivan, K. (2000) The Anti bullying Handbook, pp. 184-192 Oxford: Oxford University Press.

Hopkins, B. (2004) Just Schools: A Whole School Approach to Restorative Justice. London: Jessica Kingsley.

Ιστοσελίδες

The World Health Organisation site - see particularly fi-006 in the contents table for an action plan proposal to tackle violence in school <http://www.health.fi/connect>

The Council of Europe project site for "Responses to violence in everyday life in a democratic society" <http://www.coe.int/T/E/Integrated^Projects/Violence/>

The European Observatory of School Violence: <http://www.obsviolence.com>

The European Union funded CONNECT project "Tackling violence in schools on a European-wide basis" (1998-2002), which collated reports from 15 of the EU member states, and two associated states (Iceland, Norway), with the findings available at: <http://www.gold.ac.uk/connect>

Five other projects on school violence funded under the CONNECT initiative: http://europa.eu.int/comm/education/index_en.html

The United Kingdom Observatory for the Promotion of Non-Violence. This is the site on which all links relevant to this handbook will be posted and updated <http://www.ukobservatory.com>

The ICCRM for the Pacific Pathway Programme, a conflict resolution programme for schools, in English and French versions from Canada:

<http://www.iccrm.com>

The UK Department for Education and Skills site for the Violence Reduction in Schools Programme <http://www.dfes.gov.uk/behaviourandattendance>

UK anti-bullying site <http://www.dfes.gov.uk/bullying>

ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ: Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς;

Αν το παιδί σας παρουσιάζει σημάδια βίαιης συμπεριφοράς (ως θύτης):

1. **Μιλήστε με το παιδί σας.** Μην το κατηγορείτε, προσπαθήστε να μάθετε ήρεμα τι συμβαίνει και γιατί. Ρωτήστε το γιατί πιστεύει ότι έχει βίαιη συμπεριφορά απέναντι στα άλλα παιδιά. Μήπως έτσι αισθάνεται πιο δυνατός ή πιο δημοφιλής; Οι φίλοι του κάνουν το ίδιο; Μήπως άλλοι του φέρονται βίαια;
2. **Μιλήστε για σας και τις αξίες σας.** Πείτε στο παιδί σας ότι θέλετε να σέβεται τα συναισθήματα των άλλων ανθρώπων και ότι δεν είναι καθόλου σωστή η βίαιη συμπεριφορά, ούτε όταν οι άλλοι είναι βίαιοι μαζί μας: δύο λάθη δεν κάνουν ένα σωστό. Επίσης πείτε του ότι θέλετε να σέβεται το δικαίωμα των άλλων να είναι διαφορετικοί και ότι όλοι στο σχολείο έχουν τα ίδια δικαιώματα στο να αισθάνονται ασφαλείς και χαρούμενοι. Τέλος, πείτε του ότι δεν θα ανεχτείτε άλλο τη βίαιη συμπεριφορά του.
3. **Επιβάλλετε συνέπειες.** Αφαιρέστε προνόμια αμέσως μόλις το σχολείο σας αναφέρει το βίαιο περιστατικό. Μην επιβάλλετε κανενός είδους σωματική τιμωρία.
4. **Διδάξτε το παιδί σας με το παράδειγμα σας.** Μην προσβάλλετε ή χτυπάτε το παιδί σας. Προσπαθήστε να ελέγξετε το θυμό σας και να μιλάτε μαζί του ήρεμα. Δείξτε ότι νοιάζεστε για τα προβλήματα του και προσπαθήστε να βρείτε λύσεις μαζί.
5. **Ανταμείψτε τη μη βίαιη συμπεριφορά.** Όταν το παιδί σας καταφέρνει να ελέγξει το θυμό του στις συγκρούσεις του μαζί σας ή με άλλους, όταν δείχνει ότι νοιάζεται για τα συναισθήματά σας ή για των άλλων ανθρώπων, προσφέρετε αμοιβές: μία βόλτα όπου θέλει αυτό, μία χάρη που σας ζητάει καιρό, ένα καλό λόγο.
6. **Δείξτε υπομονή.** Κάθε αλλαγή στη συμπεριφορά του παιδιού σας είναι δύσκολη και παίρνει αρκετό καιρό. Δείξτε του την αγάπη και την υποστήριξη σας και δώστε του χρόνο για να αλλάξει.
7. **Συνεργαστείτε με το σχολείο.** Ζητήστε από το σχολείο ενημέρωση για κάθε βίαιο περιστατικό όσο μικρό κι αν είναι. Ζητήστε από τον εκπαιδευτικό να επιβάλλει συνέπειες για τη βίαιη συμπεριφορά αλλά και ανταμοιβές για τη μη βίαιη συμπεριφορά στο παιδί σας. Αν το πρόβλημα παραμένει και δε βελτιώνεται για καιρό, ζητήστε ενημέρωση από το σχολείο για να σας παραπέμπουν σε κάποιον ειδικό. Μερικές φορές αρκούν ακόμα και λίγες επισκέψεις για να βοηθήσουν το παιδί σας να διαχειρίζεται τις συγκρούσεις του ήρεμα. Άλλωστε αυτό που θα μάθει, θα βελτιώσει και τη δική σας σχέση μαζί του και θα το βοηθήσει σε όλη την υπόλοιπη ζωή του.

Αν το παιδί σας παρουσιάζει σημάδια βίαιης συμπεριφοράς (ως θύμα):

1. Ακούστε το παιδί σας και μην αγνοείτε το παραμικρό παράπονο για βίαιη συμπεριφορά απέναντί του.
2. Αναφέρετε το περιστατικό στο σχολείο αμέσως και ζητήστε να εφαρμοστεί η πολιτική του σχολείου στο θέμα αυτό.
3. Μην ενθαρρύνετε το παιδί σας να απαντήσει στη βία με βίαιο τρόπο ('χτύπα αν σε χτυπήσουν' ή 'κορόιδεψε αν σε κοροϊδέψουν'). Πείτε του επίσης να μην ανέχεται τη βία και να μην αποσιωπά τα βίαια περιστατικά. Συμβουλευστε το να απομακρυνθεί από το θύτη, να αναζητήσει μάρτυρες για το περιστατικό και να το αναφέρει αμέσως στον εκπαιδευτικό της τάξης και σε σας. Επιβραβεύστε το παιδί σας για τη μη βίαιη συμπεριφορά και για την αναζήτηση βοήθειας από τη μεριά του σε κάθε βίαιο περιστατικό.
4. Μην επιχειρήσετε να έρθετε σε επαφή με τους γονείς του άλλου παιδιού. Αφήστε το σχολείο να χειριστεί το θέμα και ανταποκριθείτε στο κάλεσμα του σχολείου αν αυτό σας ζητηθεί.
5. Ενθαρρύνετε το παιδί σας να ασχοληθεί με ομαδικές δραστηριότητες και να κάνει νέους φίλους. Ασχοληθείτε με τα συναισθήματά του, τα προβλήματά του και δώστε συχνά αμοιβές για τα κατορθώματά του.
6. Αν θεωρείτε ότι το παιδί σας αντιμετωπίζει θέμα ιδιαίτερα χαμηλής αυτοπεποίθησης (ντροπαλό, κλειστό, χωρίς φίλους), ζητήστε ενημέρωση από το σχολείο για συναντήσεις με κάποιον ειδικό. Θα του είναι χρήσιμες για όλη την υπόλοιπη ζωή του.

Καλή δύναμη!

Καραβόλτσου Αθηνά, Θεατροπαιδαγωγός, Εκπαιδευτικός Αγωγή Υγείας. Τηλ.: 210 4653636, 6942 540 526, akaravol@yahoo.gr

Βιωματικό εργαστήριο

«Σχολική βία: τεχνικές ευαισθητοποίησης μέσω του δράματος»

Σχεδιασμός-εμπύχωση: Καραβόλτσου Αθηνά,

Μαθηματικός, Θεατρολόγος, Εκπαιδευτικό Αγωγής Υγείας

Επικοινωνία: 210 4653636, 6942 540 526, akaravol@yahoo.gr

Βιωματικές δραστηριότητες:

Γνωριμία-Σπάσιμο πάγου: Η οδηγία είναι «Αλλάζουμε θέσεις όλοι όσοι....» έχουμε κάτι κοινό, π.χ. φοράμε κάτι μαύρο, ασχολούμαστε με τον υπολογιστή πάνω από δύο ώρες κάθε μέρα, κ.λπ. Αρχικά ο εμπυχωτής είναι αυτός που βρίσκεται στη μέση του κύκλου και διαλέγει τις φράσεις που θα ακουστούν και κατόπιν κάποιιο άλλο μέλος της ομάδας, αυτό που μένει όρθιο κάθε φορά, αφού οι καρέκλες είναι μία λιγότερη από τα μέλη της ομάδας.

Με τη δραστηριότητα αυτή μπορούν να διερευνηθούν διάφορα θέματα που θα επιλέξει η ομάδα.

Ο ρόλος του θεατή στη σχολική βία-εμβάθυνση στη συμπεριφορά

Σενάριο-Κοινωνικός αποκλεισμός-Ψυχολογική βία:

Είσαι ένα κορίτσι που ανήκεις στην παρέα των δημοφιλών κοριτσιών του σχολείου. Μία νέα μαθήτρια στο σχολείο προσπαθεί να μπει στην παρέα σας, αλλά οι φίλες σου δεν την αποδέχονται, τη σχολιάζουν ως κακοντυμένη, «φτωχιά» και «βούρλο»-κακή μαθήτρια. Στην πρότασή σου να την κάνετε παρέα γιατί έχει καλό χαρακτήρα, αντιδρούν αρνητικά και εν τέλει σου λένε «διάλεξε: ή αυτή ή εμείς».

Διερεύνηση επιχειρημάτων-Αγγελοι και Διάβολοι:

Ένας εθελοντής στέκεται όρθιος και χρησιμεύει ως μοντέλο. Δεξιά και αριστερά του, εναλλάξ και ακουμπώντας τον ώμο του, οι συμμετέχοντες στέκονται και λένε από ένα επιχείρημα υπέρ ή κατά της στάσης του θεατή-κοριτσιού του κοινωνικού αποκλεισμού, σαν να είναι τα αγγελάκια και τα διαβολάκια στη σκέψη του, π.χ. «άσε τώρα, δεν θα αφήσω και τις φίλες μου που τις έχω τόσα χρόνια τώρα», «εγώ θα προσπαθήσω να πείσω την παρέα μου να την αποδεχθεί γιατί θέλω να τα έχω καλά με τη συνείδηση μου».

Συναισθηματική εμπλοκή-Κύκλος συνείδησης:

Οι συμμετέχοντες δημιουργούν δύο ομόκεντρους κύκλους. Ο εσωτερικός κύκλος είναι το κορίτσι-θεατής της βίας και απλώς κρατάει τα μάτια κλειστά στη δραστηριότητα. Ο εξωτερικός κύκλος χρησιμοποιεί και πάλι τα επιχειρήματα της προηγούμενης δράσης, τα λέει από μία φορά φωναχτά και με τις οδηγίες του εμπυχωτή σε δεύτερη

φάση τα επαναλαμβάνει πολλές φορές, όλοι μαζί ταυτόχρονα και ψιθυριστά και ενώ παράλληλα κινείται γύρω-γύρω από το μέσα κύκλο.

Στο τέλος κάθε δραστηριότητας ο εμπυχωτής ρωτάει τους συμμετέχοντες πως ένοιωσαν και τι άλλο τους έκανε εντύπωση από τη δραστηριότητα αλλά και ποια θέση-επιχείρημα από όσες ακούστηκαν τους επηρέασε περισσότερο και γιατί.

Ο ρόλος του θύτη στη σχολική βία-εμβάθυνση στη συμπεριφορά

Σενάριο-Χτύπημα-Σωματική βία (ως απάντηση στη λεκτική βία του θύματος):

Ένα αγόρι-τυπικός θύτης επιτέθηκε και χτύπησε άσχημα ένα συμμαθητή του που τον έβρισε και τον είπε «ηλίθιο».

Ο εαυτός μου και οι άλλοι-Ρόλος στο πάτωμα:

Ο εμπυχωτής σχηματίζει σε χαρτί του μέτρου το περίγραμμα του σώματος ενός εθελοντή που αντιπροσωπεύει το θύτη. Όλοι οι συμμετέχοντες γράφουν με μαρκαδόρους, λέξεις ή φράσεις που εκφράζουν σκέψεις, συναισθήματα και χαρακτηρισμούς του θύτη για τον εαυτό του -στο εσωτερικό του περιγράμματος -και αντιστοίχως σκέψεις που κάνουν οι άλλοι για αυτόν (φίλοι ή μη-παιδιά, γονείς, δάσκαλοι) - στο εξωτερικό του περιγράμματος. Ύστερα η ομάδα συγκεντρώνεται γύρω από το χαρτί, διαβάζει από μέσα της όσα γράφτηκαν και μετά ένας ένας διαβάζει φωναχτά τη φράση που του έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση.

Κατόπιν, η ομάδα συζητάει την εικόνα του θύτη για τον εαυτό του και την εικόνα που έχουν οι άλλοι για αυτόν. Πόσο μοιάζουν και πόσο διαφέρουν οι δύο εικόνες και σε τι ακριβώς διαφέρουν; Έχει ο θύτης αντιληφθεί τον τρόπο που τον βλέπουν οι άλλοι; Φαίνεται αυτό από τα σχόλια που κάνει ο ίδιος για τον εαυτό του; Αν όχι, τι συμπεράσματα βγαίνουν από αυτό;

Διερεύνηση των κινήτρων της συμπεριφοράς-Ανακριτική καρέκλα:

Ο εμπυχωτής ή κάποιο άλλο μέλος της ομάδας που το επιθυμεί κάθεται σε μία καρέκλα απέναντι από τον κύκλο των συμμετεχόντων. Ο ίδιος αντιπροσωπεύει το παιδί-θύτη και οι υπόλοιποι μπορούν να τον «ανακρίνουν», σαν να είναι οι εαυτοί τους και όχι κάποιος συγκεκριμένος ρόλος. Αυτός θα επιλέξει αν θα απαντήσει και τον τρόπο που θα απαντήσει.

Κατόπιν η ομάδα συζητάει αυτό που της έκανε εντύπωση, αν δυσκολεύτηκε στη διατύπωση των ερωτήσεων, ποιες από τις απαντήσεις του θύτη τη δυσκόλεψαν, αν κατανόησε καλύτερα τη συμπεριφορά του και τι συγκεκριμένα κατάλαβε και τέλος σε ποιες αξίες βασίζεται αυτή η συμπεριφορά (π.χ. η σωματική βία είναι ηθικός τρόπος συμπεριφοράς όταν προστατεύω την αξιοπρέπεια μου από προσβολές).

Γενικότερα στην ανάλυση-συζήτηση των δραστηριοτήτων με τα παιδιά τρεις είναι οι άξονες στους οποίους φροντίζουμε να αναφερόμαστε: αξίες που βασίζεται η συμπεριφορά, συναισθήματα και συνέπειες των πράξεων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Gittins, C. (ed.) (2006) Violence Reduction in Schools: How to Make a Difference. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Olweus, D. (1996) The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire. Bergen, Norway: Research Centre for Health Promotion (HEMIL Centre), University of Bergen.

O'Moore, M. and Minton, S. J. (2004) Dealing-with Bullying in Schools: A Training Manual for Teachers, Parents and Other Professionals. London: Sage Publications.

Rivers, I., Duncan, N. and Besag, V. (2007) Bullying: A Handbook for Educators and Practitioners. Westport, CT: Praeger Publishers.

Cole, T. (2000) Kids Helping Kids. Victoria, British Columbia: Peer Resources.

Cowie, H. and Jennifer, D. (2007) Managing Violence in School: A Whole-School Approach to Best Practice. London: Paul Chapman.

Hazier, R. J. (1996) Breaking the Cycle of Violence: Interventions for Bullying and Victimization. Washington, DC: Accelerated Development/Taylor & Francis.

Hopkins, B. (2004) Just Schools. London: Jessica Kingsley.

McLauchlin, E., Fergusom, R., Hughes, G. and Westmorland, L. (Eds.) (2003) Restorative Justice: Critical Issues. London: Sage.

Petch, B. and Withers, T. (2006) Peer mediation: guidance notes for schools. Solihull: Solihull Metropolitan Borough Council.

Robinson, G. and Maines, B. (2007) Bullying. London: Sage Publications.

Zehr, H. (2002) The Little Book of Restorative Justice. Intercourse, PA: Good Books Publications.

Robinson, G. and Maines, B. (2007) Bullying. London: Sage Publications.

S. Sharp and P. K. Smith (eds.) Tackling Bullying in Your School. London: Routledge.

Sullivan, K. (2000) The Anti-bullying Handbook. Oxford: Oxford University Press.

O'Moore, M. (2006) Silent Witnesses. Ireland: Trinity College Dublin Anti-Bullying Research and Resource Centre (www.abc.tcd.ie).

The SPRinG Group Work Project (www.SPRinG-Proiect.org.uk).

Petch, B. and Withers, T. (2006) Peer Mediation: Guidance Notes for Schools. Solihull: Solihull Metropolitan Borough Council.

Scherer-Thompson, J. (2002). Peer Support Manual London: Mental Health Foundation (www.mentalhealth.org.uk/peer [http ://www.mentalhealth. org.uk/peer/](http://www.mentalhealth.org.uk/peer/)).

Weare, K. (2004) Developing the Emotionally Literate School. London: Paul Chapman Publishing.

World Health Organization (WHO) (2002) World Report on Violence and Health, Geneva Author.

Zehr, H. (2002) The Little Book of Restorative Justice Intercourse, PA: Good Books Publications.

Ιστοσελίδες

The World Health Organisation site - see particularly fi-006 in the contents table for an action plan proposal to tackle violence in school <http://www.health.Fi/connect>

The Council of Europe project site for "Responses to violence in everyday life in a democratic society" [http://www.coe.int/T/E/Integrated Projects/Violence/](http://www.coe.int/T/E/Integrated%20Projects/Violence/)

The European Observatory of School Violence: <http://www.obsviolence.com>

The European Union funded CONNECT project "Tackling violence in schools on a European-wide basis" (1998-2002), which collated reports from 15 of the EU member states, and two associated states (Iceland, Norway), with the findings available at: <http://www.gold.ac.uk/connect>

Five other projects on school violence funded under the CONNECT initiative: <http://europa.eu.int/comm/education/indexen.html>

The United Kingdom Observatory for the Promotion of Non Violence. This is the site on which all links relevant to this handbook will be posted and updated <http://www.ukobservatory.com>

The ICCRM for the Pacific Pathway Programme, a conflict resolution programme for schools, in English and French versions from Canada: <http://www.iccrm.com>

The UK Department for Education and Skills site for the Violence Reduction in Schools Programme <http://www.dfes.gov.uk/behaviourandattendance>

UK anti-bullying site <http://www.dfes.gov.uk/bullvinR>

The Anti-bullying Centre, Trinity College, Dublin, with information and links to world-wide sites about bullying <http://www.abc.tcd.ie>

Bullies and How to Deal -with Them <http://www.sru.edu/depts/librarv/imc/bully.htm>

This bibliography on bullies, conflict resolution and school safety covers fiction, non-fiction, audiovisuals, lesson plans, government documents and more. Materials are available full-text, on-line at this Slippery Rock University web site.

Bullying and Anti-Bullying <http://homeworktips.about.com/cs/bullying/index.htm>

About.com offers links to recognizing bullies and bullying behavior, dealing with bullying problems, and prevention of bullying.

Bullying at School Information <http://www.scre.ac.uk/bully/>

Multiple links are found at the Scottish Council for Research in Education web site and arranged under three headings: Bullying at School: What Families Can Do, School Action Against Bullying, and Finding Out More About Bullying.

Bullying in Schools <http://home.pacific.net.au/~lester46/bullying.html>

These web pages and links provide a short review of the main issues surrounding bullying in schools.

Bullying in Schools and What to Do About It

<http://www.education.unisa.edu.au/bullying/>

The purpose of these web pages is to provide information that will help people understand more about bullying in schools and how it can be stopped. Ken Rigby, based at the University of South Australia, is the author.

Bullying Prevention Resources

<http://www.cde.ca.gov/spbranch/ssp/bullyresource.htm>

This site from the California Department of Education contains annotated links to ten excellent resources on bullying.

Education World http://www.education-world.com/a_special/bully_2000.shtml

Education World connects to many articles on ways to stop bullying, intervention strategies that work, and ideas to bully-proof your school.

The SPRinG Group Work Project (www.SPRinG-Proiect.org.uk) Και μερικά ακόμη....

www.bullyonline.org www.bullying.org

www.kidscape.org.uk

www.stopbullyingnow.com

www.antibully.org.uk

www.bullies2buddies.com

www.kickbully.com

www.kidpower.org

www.antibullymq.net

www.stopbullying.com

www.safechild.org

www.bullying.co.uk

www.bullypolice.org

www.stopbullyingme.ab.ca

2.

**Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ (PEER MEDIATION)
ΩΣ ΜΕΣΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

**Αγγελική Γιαννάτου
Εκπαιδευτικός**

Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

- Ο όρος “αποκαταστατική” ή “επανορθωτική” δικαιοσύνη, “Restorative Justice”, εισήχθη για πρώτη φορά το 1977 από τον Albert Eglash, κατά τον οποίο η συγκεκριμένη μορφή δικαιοσύνης παρέχει μια οικειοθελή ευκαιρία τόσο στο θύτη όσο και στο θύμα να αποκαταστήσουν τις μεταξύ τους σχέσεις

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Εμπλοκή της κοινότητας στην επίλυση της σύγκρουσης
- Ισότιμη συμμετοχή δράστη και θύματος στη διαδικασία
- Αποκατάσταση ελέγχου ταυτόχρονα με κοινωνική υποστήριξη

ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ Ή ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

Η διαδικασία επίλυσης μιας σύγκρουσης στο πλαίσιο της σχολικής ζωής, μεταξύ δύο ή περισσότερων διαφωνούντων με τη βοήθεια ουδέτερων μαθητών, των μεσολαβητών, μέσα από μια δομημένη διαδικασία με:

- σαφή όρια
- ενεργητική συμμετοχή και
- άμεση επικοινωνία των μερών

ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Μείωση των βίαιων συμπεριφορών και αποφυγή διάλυσης των φιλικών σχέσεων
- Μείωση πειθαρχικών προβλημάτων και αποβολών
- «Απελευθέρωση» των εκπαιδευτικών από το ρόλο της «αστυνόμευσης»
- Ενδυνάμωση της ατομικότητας και της ισότητας
- Ανάπτυξη στρατηγικής ώστε να διαχειρίζονται με αυτό τον τρόπο και μελλοντικά τους προβλήματα
- Βελτίωση του κλίματος του σχολείου

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Οι μεσολαβητές παραμένουν ουδέτεροι
- Γίνεται σεβαστή η διαφορετικότητα
- Αυτά που έχουν ακουστεί μένουν μέσα στην ομάδα
- Οι εμπλεκόμενοι είναι ειλικρινείς, δεν διακόπτουν τον άλλο και μιλάνε μόνο για τον εαυτό τους χωρίς να κρίνουν ή να σχολιάζουν αυτά που λέει ο άλλος, να τον προκαλούν να τον υβρίζουν ή να τον ειρωνεύονται

ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Να γίνει γνωστό το αντικείμενο της φιλονικίας
- Να διαχειριστούν τη φιλονικία χωρίς να καταφύγουν σε αυθεντίες
- Να επανεξετάζουν κάθε άποψη
- Να καταλήγουν σε συμφωνία
- Να βρίσκονται λύσεις χωρίς να υπάρχουν ηττημένοι

ΕΙΔΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

- Φήμες και κουτσομπολιά
- Προβλήματα στις σχέσεις / παρενόχληση
- Φυλετικός ή κοινωνικός ρατσισμός
- Συγκρούσεις

2ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου

Ομάδα Μεσολαβητών 2008-2009

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΙΑΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Οι διαφωνούντες να είναι ίσης/ανάλογης ή περίπου ανάλογης ισχύος
- Οι διαφωνούντες να είναι πρόθυμοι να εμπλακούν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να είναι αποφασισμένοι να είναι ειλικρινείς
- Να τηρούνται οι κανόνες από όλες τις πλευρές

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

- υπόσχονται εχεμύθεια και ουδετερότητα
- δεν ασχολούνται με οικογενειακά προβλήματα των μαθητών
- όταν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα (σωματική βία, ναρκωτικά, κατοχή όπλων κλπ.) πρέπει να ενημερωθεί αμέσως ο υπεύθυνος εκπαιδευτικός
- δεν πρέπει να έχουν σωματική επαφή με τους εμπλεκόμενους
- ένας εκπαιδευτικός πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμος για τους μεσολαβητές.

ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ:

A) πριν την συνεδρία:

Συνάντηση αντιπάλων – μεσολαβητών

- ενημέρωση για την διαδικασία και τους κανόνες
- επεξήγηση του ρόλου τους
- διαπίστωση της κατανόησης της διαδικασίας

B) κατά τη συνεδρία

οι αντίπαλοι:

- συστήνονται
- αφηγούνται την ιστορία τους στους μεσολαβητές
- επαναλαμβάνουν ο ένας την ιστορία του άλλου
- αναζητούν ο καθένας τη δική του ευθύνη
- εκφράζουν λεκτικά τα συναισθήματά τους, τις ανάγκες και τις επιθυμίες του

οι μεσολαβητές:

- συστήνονται και ευχαριστούν τους «διαφωνούντες»
- επαναλαμβάνουν συνοψίζοντας
- εντοπίζουν διαφορές και κοινά σημεία
- προκαλούν συζήτηση για τα συναισθήματα, τις ανάγκες και τις επιθυμίες και ζητάνε λύσεις

οι αντίπαλοι:

- προτείνουν λύσεις
- **καταλήγουν σε κοινά αποδεκτές λύσεις**
- υπαγορεύουν το κείμενο της συμφωνίας διατυπώνοντας με ακρίβεια τις λύσεις
- υπογράφουν το κείμενο της συμφωνίας
- ευχαριστούν

οι μεσολαβητές:

- επαναλαμβάνουν και συνοψίζουν
- ρωτούν αν είναι και οι δύο ικανοποιημένοι και ζητούν εναλλακτικές λύσεις
- γράφουν το κείμενο της συμφωνίας
- υπογράφουν το κείμενο της συμφωνίας
- προτείνουν νέα κλήτευση
- ευχαριστούν

Γ) μετά τη συνεδρία

Οι μεσολαβητές :

- ενημερώνουν τους συντονιστές για τη διαδικασία (πώς πήγε, αν κάτι τους δυσκόλεψε)
- ελέγχουν την τήρηση της συμφωνίας (τουλάχιστον μέχρι τη νέα κλήτευση, αλλά και μετά) και
- ενημερώνουν τους συντονιστές σε περίπτωση μη τήρησής της.

ΩΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ

- αυτογνωσία
- βελτίωση της εικόνας του εαυτού
- αναγνώριση και έκφραση των συναισθημάτων τους
- υπευθυνότητα
- υπομονή
- αυτοέλεγχος και αυτορρύθμιση
- αίσθημα του «ανήκειν»
- αναγνώριση και σεβασμός των συναισθημάτων των άλλων
- διεκδίκηση δικαιωμάτων
- πνεύμα συνεργασίας
- εμπιστοσύνη

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Ύπαρξη εθελοντών μαθητών
- Αποδοχή αυτής της μεθόδου επίλυσης των διαφορών από καθηγητές, γονείς και μαθητές
- Κατάλληλος χώρος
- Δημοκρατική λειτουργία του σχολείου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι μεσολαβητές εκπαιδεύονται στο πλαίσιο μιας ομάδας και παρακολουθούνται, αφού συχνά δεν έχουν την ωριμότητα και τις απαραίτητες ψυχοκοινωνικές δεξιότητες στη διαχείριση συγκρούσεων.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ

Δημιουργούν κλίμα συνεργασίας,
αλληλοκατανόησης και εμπιστοσύνης στην
ομάδα

Προτείνουν

Κινητοποιούν

Ευαισθητοποιούν

Προβληματίζουν

Προκαλούν συζήτηση

Συνοψίζουν

ΜΕΘΟΔΟΙ

Βιωματική μάθηση
Ομαδοσυνεργατική μάθηση
Διάλογος

Είναι απαραίτητο η ομάδα να κάθεται σε κύκλο

ΤΕΧΝΙΚΕΣ

- παιχνίδια ρόλων
- ζωγραφική
- καταιγισμός ιδεών
- κολάζ
- ελεύθερος συνειρμός
- ομαδικά παιχνίδια

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Να μάθουν να είναι αμερόληπτοι

Να έχουν υπομονή

Να έχουν εχεμύθεια

Να χρησιμοποιούν «αχρωμάτιστη» ομιλία

Να αναγνωρίζουν και να σέβονται

τα συναισθήματα των άλλων

Να αντιλαμβάνονται τι έγινε σε μια φιλονικία

Να αντιλαμβάνονται την ακριβή λήξη μιας
διευθέτησης

•Να ασκηθούν στην «ενεργητική ακρόαση»:

Να ενθαρρύνουν

Να είναι θετικοί

Να επικοινωνούν με το βλέμμα

Να προσέχουν τη γλώσσα του σώματος

- Να ακούν με προσοχή

- Να δείχνουν ενδιαφέρον

- Να επαναλαμβάνουν αυτά που έχουν ειπωθεί

- Να μάθουν σχετικά με τις συγκρούσεις: ορισμοί, μορφές βίας, bullying

Να μάθουν τη διαδικασία της διαμεσολάβησης

Να αποκτήσουν επικοινωνιακές δεξιότητες

Να μάθουν τα δικαιώματά τους και πώς να τα διεκδικούν

Να εκφράζουν και να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους

Να σέβονται τη διαφορετικότητα

Να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση

Είναι σημαντικό πριν ξεκινήσει το κύριο μέρος της εκπαίδευσης, οι μαθητές εκπαιδευόμενοι να γνωριστούν ως ομάδα και να γνωρίσουν:

Το πλαίσιο στο οποίο θα εκπαιδευτούν

Τι μπορούν να περιμένουν από το πρόγραμμα

Επίσης:

Να δημιουργηθεί κλίμα ασφάλειας, εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού

Να συνταχθεί κατάλογος κανόνων λειτουργίας της ομάδας από τα ίδια τα μέλη

ΩΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

- Αλλαγή στάσης των εκπ/κών απέναντι στους μαθητές και το αντίστροφο
- Ισότιμες σχέσεις εκπ/κών και μαθητών
- Δίαυλοι επικοινωνίας με τους μαθητές
- Κατάργηση της αυθεντίας του καθηγητή
- Ωρίμανση μέσα από αυτή τη διαδικασία: μαθαίνουμε και εμείς από τα παιδιά

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Ελάφρυνση των διδασκόντων. Λιγότερες τιμωρίες
- Μετατόπιση του ελέγχου από τον εκπαιδευτικό στην ενδυνάμωση του ρόλου των μαθητών
- Λιγότερη βία (**μειώνεται σημαντικά η υποτροπή των δραστών**)
- Αποτροπή «ξεκαθαρίσματος λογαριασμών» εκτός σχολείου
- Δημιουργία υποστηρικτικού πλαισίου για την ένταξη ή το «μη αποκλεισμό»

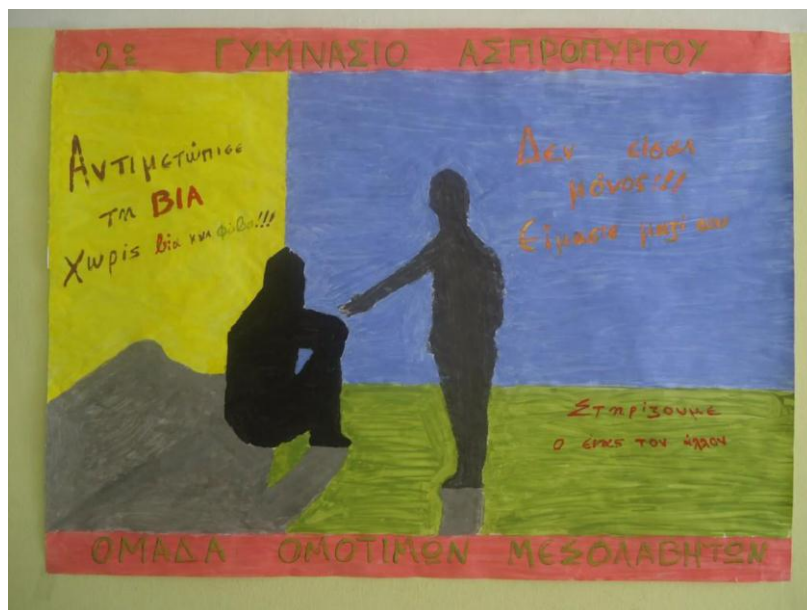
- Αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών
- **Ικανοποίηση** τόσο των θυμάτων όσο και των δραστών. Τα θύματα συμμετέχουν ενεργά και οι δράστες έχουν τη δυνατότητα επανόρθωσης
- Αντιμετώπιση **των συγκρούσεων ως ευκαιριών** για την ανάπτυξη των παιδιών και των εφήβων
- Ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών και του **αισθήματος ασφάλειας**
- Βελτίωση του κλίματος του σχολείου

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρτινοπούλου, Β., Η σχολική Διαμεσολάβηση, Εκπαιδεύοντας μαθητές στη διαχείριση της βίας και του εκφοβισμού. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2010
- Ονησιφόρου, Μ., Ειρηνική Επίλυση Συγκρούσεων. Αθήνα: Δίοδος
- Η διαμεσολάβηση στο σχολείο και την κοινωνία, επιστημονική επιμέλεια Θεόδωρος Β. Θάνος, Αθήνα: Πεδίο, 2011
- diamesolavisi.blogspot.com

- Εκπαιδευτικό Υλικό Αγωγής Υγείας «Στηρίζομαι στα πόδια μου »ΕΠΙΨΥ-ΟΚΑΝΑ
- «Αγωγή Υγείας» ΥΠΕΠΘ-Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης-Γραφείο Αγωγής Υγείας-ΕΙΝ, Αθήνα 2000
- Ζ. Αρχοντάκη-Δ. Φιλίππου, 205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων ψυχοθεραπείας, κοινωνικής εργασίας,εκπαίδευσης, Εκδόσεις Καστανιώτη, 5^η έκδοση

- Σ. Τριλίβα-Τ. Αναγνωστοπούλου, «Βιωματική Μάθηση» Ένας πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτικούς και ψυχολόγους, Εκδόσεις Τόπος
- Ν. Γκόβας, «Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο», ασκήσεις παιχνίδια τεχνικές, ένα πρακτικό βοήθημα για εμπυχωτές θεατρικών ομάδων και εκπαιδευτικούς εκδόσεις Μεταίχμιο

Με τα μάτια των παιδιών...

- Η ζωή μου χωρίς τους μεσολαβητές θα ήταν τελείως διαφορετική
- Αν βοηθούσα τους άλλους θα ήταν λες και βοηθούσα τον εαυτό μου
- Τώρα έχω μάθει να ακούω τους άλλους, να ελέγχω τα νεύρα μου και να λύνω τα προβλήματά μου με διάλογο
- **Δεν με καταβάλει πια ο θυμός**

Η Αγγελική Γιαννάτου είναι Φιλόλογος, κάτοχος του μεταπτυχιακού διπλώματος «Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας και της Αξιολόγησης», Σύμβουλος Ομάδων και Οργανισμών, Διευθύντρια του 2ου Γυμνασίου Ασπροπύργου.

Επικοινωνία
a.giannatou@gmail.com

3.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011 – 2012.

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

**ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**

ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	V
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	

Ημερομηνία 28/11/2011

Αριθ. Πρωτ. 377

Σχ. Έτος: 2011-12

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ 2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Γ' ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ. 210 5610438 ΔΗΜΟΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

FAX 210 5610438

Email 2gym-ag-varvar.att.sch.gr

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: 32.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: 282

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ: ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

ΠΕ: 2

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ:

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

ΠΡΑΞΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ:

Αρ. Πράξης	Ημερομηνία
21	31/10/2011

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ		
ΜΟΝΟ ΠΡΩΙ	ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑ	ΜΟΝΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
V		

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΩΡΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΩΡΑΡΙΟΥ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
ΚΟΡΦΙΑΤΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΕ11		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ» Στηρίζομαι στα πόδια μου
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΚΟΛΟΚΟΥΡΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΕ06		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ» Στηρίζομαι στα πόδια μου
ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΔΟΝΥΣΙΟΣ	ΠΕ02		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ» Στηρίζομαι στα πόδια μου
ΠΟΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΠΕ06		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ» Στηρίζομαι στα πόδια μου

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ :16..... ΑΓΟΡΙΑ:4 ΚΟΡΙΤΣΙΑ:12

ΑΜΙΓΕΣ ΤΜΗΜΑ:		ΜΕΙΚΤΗ ΟΜΑΔΑ:	V
---------------	--	---------------	----------

Συνάντηση ομάδας:

ΗΜΕΡΑ:	ΩΡΑ:	ΤΟΠΟΣ:
Τρίτη	14.15	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ; ΝΑΙ / ΟΧΙ (Αν όχι δημιουργήστε
ένα εφέτος)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ (ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΘΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΤΕ) :

- 1) Κατανόηση της νεανικής παραβατικότητας.(βιολογικά, ψυχολογικά, κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά)
- 2) Τι είναι βία, ποιες μορφές έχει
- 3) Άτομα ευάλωτα στη σχολική βία
- 4) Λόγοι που οδηγούν τους μαθητές στη σχολική βία
- 5) Συναισθήματα θυτών, θυμάτων, μαρτύρων
- 6) Ρόλος του εκπαιδευτικού

Β. ΠΟΙΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΒΑΛΑΤΕ; (γράψτε συνοπτικά τους πιο σημαντικούς)

- 1) Να αναπτύξουν οι μαθητές: αλληλοβοήθεια, κοινωνικότητα, αυτενέργεια, αυτοέλεγχο, αυτοεκτίμηση, τεχνική διαχείρισης κρίσης.
- 2) Να συνειδητοποιήσουν: α) την επίλυση του προβλήματος με συζήτηση β) την ενίσχυση της ενσυναίσθησης
- 3) Καταμερισμός ευθυνών σε όλους τους ευρισκομένους στο σχολικό χώρο

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ:

- 1) Συμπλήρωση ερωτηματολογίων
- 2) Θεατρικό παιχνίδι ρόλων
- 3) Χρήση της λογοτεχνίας σε κείμενα που παρουσιάζουν τις επιπτώσεις βίας
- 4) Συζήτηση με ειδικούς επιστήμονες
- 5) Κατάρτιση συμβολαίου
- 6) Ανοικτές συνελεύσεις. Συνεργασία με: α) 2^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου β) με ψυχολόγο που επισκέπτεται τη σχολική μονάδα γ) «ΑΡΗΞΙΣ» Κέντρο Πρόληψης δ) συνήγορος του παιδιού. Παρακολούθηση θεατρικού έργου

Δ. ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Πληροφορική, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή
Καλλιτεχνικά
Μουσική
Φυσική Αγωγή
Λογοτεχνία
Γλώσσα, Ιστορία

Ε. ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΗΝ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ (20- 25 ΔΙΩΡΑ)

Η χρονική εξέλιξη του προγράμματος

(διερεύνηση θέματος, επεξεργασία, υλοποίηση δράσεων, επισκέψεις, παρουσίαση κλπ)

1 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Κατανόηση της νεανικής παραβατικότητας, Βία (ενδοσχολική, εξωσχολική, ενδοοικογενειακή) Συνοχή της ομάδας
2 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	→Του σχολείου ↗Της οικογένειας στην εκδήλωση βίας. (αναγνώριση συναισθημάτων, αναγνώριση του εαυτού μας) Αξιακό σύστημα Πολιτισμικές διαφορές
3 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Δραστηριότητες για ανάπτυξη: Αυτοελέγχου, αυτοεκτίμησης, κοινωνικής προσφοράς, επικοινωνίας, δημιουργίας
4 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Επίσκεψη στο 2 ^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου. Μέτρα πρόληψης/μέτρα καταστολής Επίσκεψη στο: «Συνήγορο του παιδιού»
5 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Θεατρικό παιχνίδι: Θύτης θύμα, μάρτυρας, διαμεσολαβητής Μέτρα πρόληψης Μέτρα καταστολής

Αριθμός προβλεπόμενων επισκέψεων02

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την έγκριση του προγράμματος μαζί με το έντυπο υποβάλλονται και

1. Κατάλογος με το ονοματεπώνυμο των μαθητών της ομάδας, την τάξη και το τμήμα τους.

2. Αντίγραφο της πράξης του συλλόγου

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κορφιιάτη Μαρία

Βυθούλκας Διονύσης

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ 1^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ»
ΔΡΑΣΗ 5: ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Κορφιάτη Μαρία

Τη φετινή χρονιά ξεκινήσαμε στο σχολείο μας ένα πρόγραμμα ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ με τίτλο: «**Διαμεσολαβητές συνομηλίκων**». Έχει σχέση με τη βία στο σχολείο και τους τρόπους αντιμετώπισής της. Συμμετείχαν παιδιά από τις τρεις τάξεις του γυμνασίου μας, αγόρια και κορίτσια διαφορετικών εθνικοτήτων. Ανάμεσά τους ένα αγόρι από την Ουκρανία, ένα κορίτσι από τη Ρουμανία και παιδιά Ρομά.

Αφού συζητήσαμε για τις μορφές βίας, το ενδιαφέρον μας στράφηκε στην αναγνώριση των συναισθημάτων και στη διαχείρισή τους.

Παρακολουθώντας το σεμινάριο χρησιμοποίησα στοιχεία και τεχνικές από τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

«Διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων»

«Αναγνώριση, έκφραση, διαχείριση συναισθημάτων»

«Κοινωνική επάρκεια- κοινωνικές δεξιότητες»

«Σχολείο και πολυπολιτισμικότητα»

Έτσι προχωρήσαμε με τα παιδιά χρησιμοποιώντας ζωγραφική και θεατρικό δρώμενο στις παρακάτω φράσεις/περιστάσεις :

«Μη συγκρουστείτε»

«Τι τύπος είσαι;»

«Δυο άτομα συστήνονται»

«Βραδιές ποίησης»

«Στερεότυπες αντιλήψεις»

«Τόσο διαφορετικοί, τόσο όμοιοι»

Σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος δόθηκε βαρύτητα στην αποδοχή της διαφορετικότητας στα συναισθήματα **θυμός, χαρά, φόβος** και **«μαθαίνω να ακούω»**

Τέλος για να μάθει η ομάδα μας το είδος της βίας, την έκτασή της και τους τρόπους αντίδρασης των θυμάτων μέσα στο σχολείο μας μοιράσαμε ερωτηματολόγια στα παιδιά της πρώτης Γυμνασίου. Με αφορμή τη διαφορετική πολιτισμική κουλτούρα του μαθητικού πληθυσμού η επεξεργασία έγινε αφού πρώτα χωρίσαμε τα ερωτηματολόγια σε αγόρια/κορίτσια, Ρομά και μη Ρομά.

Τα αποτελέσματα της έρευνάς μας ήταν τα εξής:

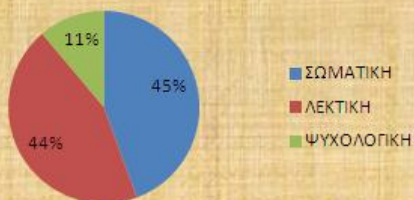
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΒΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΕΔΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ :

**«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ: ΔΡΑΣΗ 5:
ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ»**
(Κορφιάτη Μαρία)

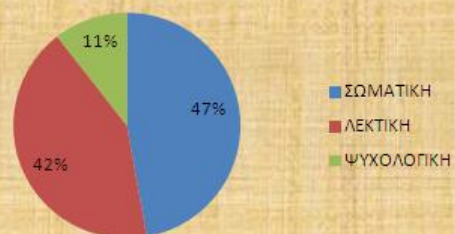

ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ;

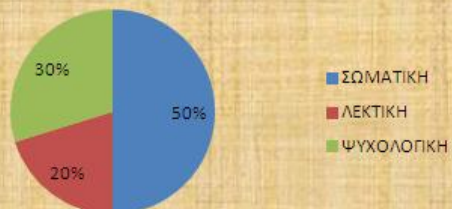
ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ;

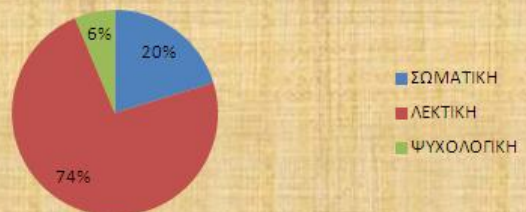
ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ;

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ;

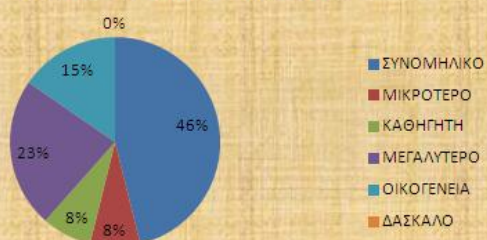

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ;

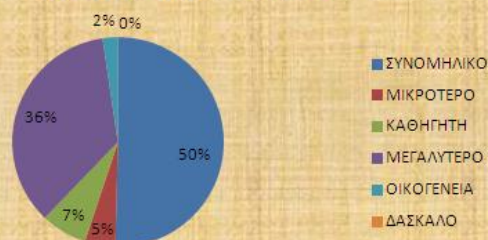

ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ ΒΙΑ ΑΠΟ:

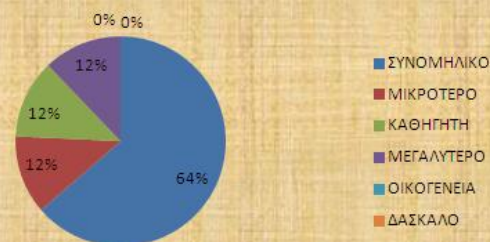
ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ ΒΙΑ ΑΠΟ:

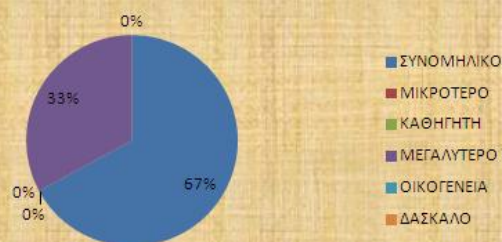
ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ ΒΙΑ ΑΠΟ:

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ ΒΙΑ ΑΠΟ:

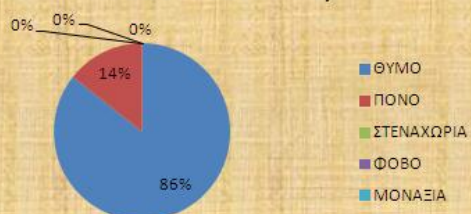

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΔΕΧΘΕΙ ΒΙΑ ΑΠΟ:

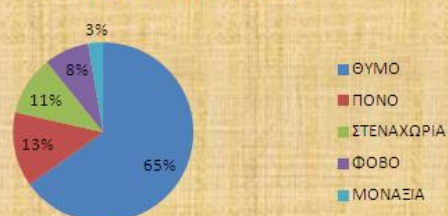

ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑΤΕ;

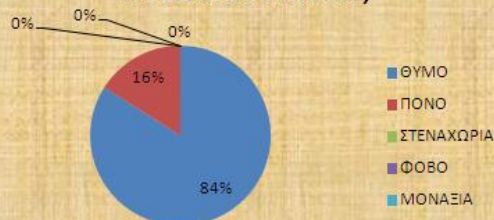
ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑΤΕ;

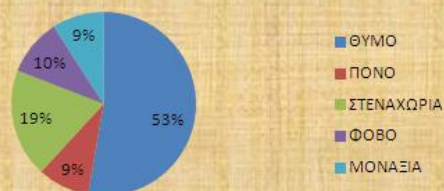
ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑΤΕ;

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑΤΕ;

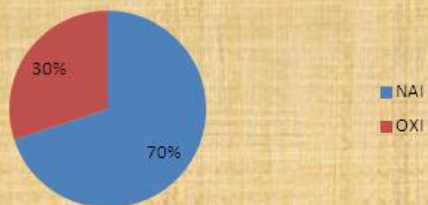

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΑΙΣΘΑΝΘΗΚΑΤΕ;

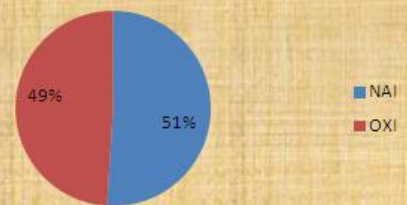

ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ ΒΙΑ;

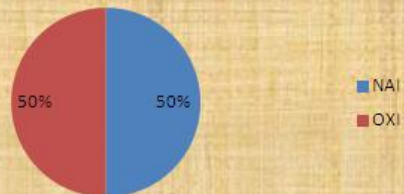
ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ ΒΙΑ;

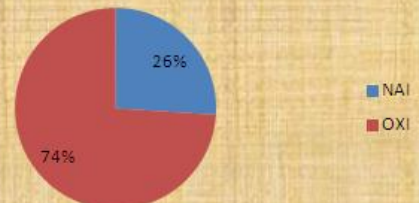
ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ ΒΙΑ;

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ ΒΙΑ;

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ ΒΙΑ;

ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ ΕΧΕΤΕ ΑΣΚΗΣΕΙ;

ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ;

ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΤΙ ΕΙΔΟΥΣ ΒΙΑ

ΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ;

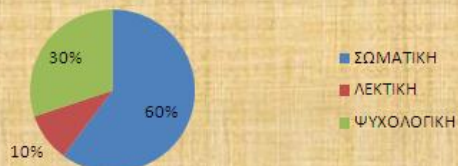
ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ;

ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ;

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ;

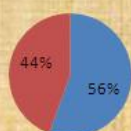

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ;

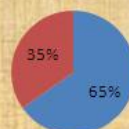
ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ;

ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

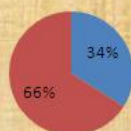
■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

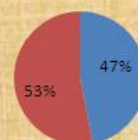
■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ
ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

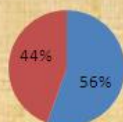

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΒΙΑΙΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑΙ;

ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ

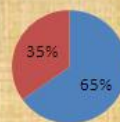
ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΒΙΑΙΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑΙ

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΜΗ ΡΟΜΑ ΑΓΟΡΙΑ

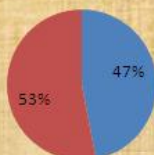
ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΒΙΑΙΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑΙ

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΜΗ ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

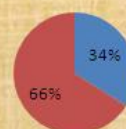
ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΒΙΑΙΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑΙ

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΡΟΜΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΒΙΑΙΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΙΜΩΡΟΥΝΤΑΙ

■ ΝΑΙ
■ ΟΧΙ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Το Μάιο του 2012 τα μέλη της ομάδας πραγματοποίησαν μια παρουσίαση του προγράμματός τους για να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν και τα υπόλοιπα μέλη της σχολικής κοινότητας.

Παραθέτουμε κάποιες από τις φράσεις που χρησιμοποίησαν τα μέλη της ομάδας στην παρουσίασή τους για να οριοθετήσουν τη **ΒΙΑ**.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ:

Σωματική-Λεκτική-Ψυχολογική

**ΒΙΑ ΕΙΝΑΙ: ΕΛΕΓΧΟΣ, ΖΗΛΙΑ, ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ,
ΑΠΕΙΛΕΣ**

ΙΩΑΝΝΑ:

Σωματική βία, περιφρόνηση, ανισότητα

ΚΑΛΛΙΑ:

Κριτική, αδιαφορία, κακομεταχείριση, έλλειψη επικοινωνίας

STOP Φθάνει πια όλοι μαζί

ΒΑΣΙΛΗΣ:

Εμείς θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά και μέσα από το πρόγραμμα μάθαμε

ΝΑ ΑΚΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ

ΜΑΘΑΜΕ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΟΛΛΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ:

Μάθαμε ότι στο ίδιο συναίσθημα ο κάθε ένας έχει άλλη αντίδραση.

ΜΑΘΑΜΕ ΝΑ ΜΗΝ ΚΡΙΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ

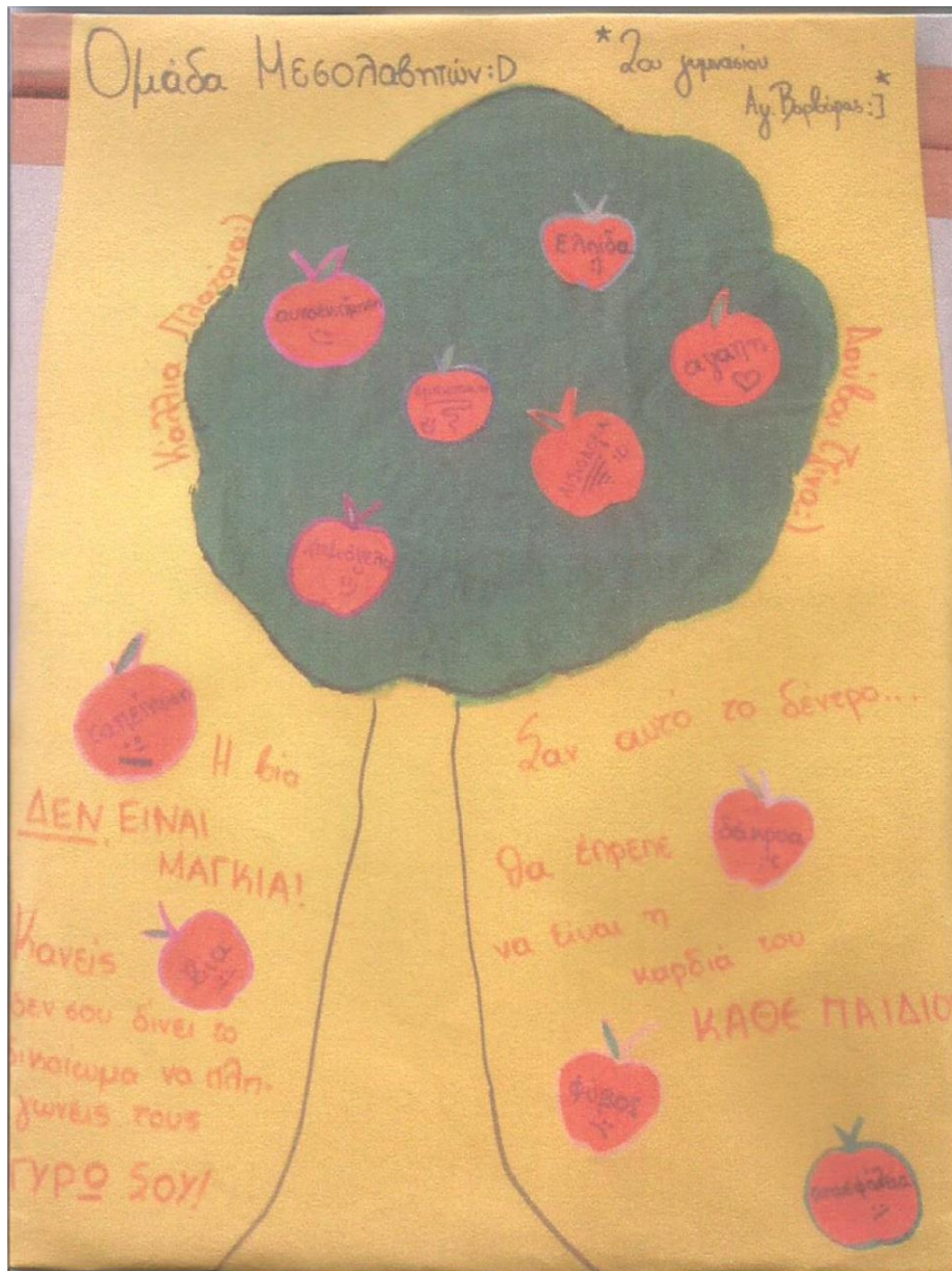
ΙΩΑΝΝΑ:

Η ΛΕΚΤΙΚΗ ΒΙΑ είναι ένα χαστούκι που πονάει περισσότερο από το πραγματικό.

ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΗΓΩΝΟΥΝ

ΤΑΧΕΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΓΚΑΛΙΑΖΟΥΝ

Η ομάδα διαμεσολαβητών συνομηλίκων του 2^{ου} Γυμνασίου Αγίας Βαρβάρας δημιουργεί το δένδρο (καρδιά του παιδιού) που κρατάει ως καρπούς τα καλά συναισθήματα και αφήνει να πέσουν τα αρνητικά.

Εικόνα 1 Το δένδρο της καρδιάς μας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ: Έχετε διαφορές με τους συμμαθητές σας;

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΒΡΟΥΜΕ ΛΥΣΗ
ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΒΡΟΥΜΕ ΛΥΣΗ

ΠΟΠΗ:

ΜΟΝΟΙ ΜΑΣ, ΧΩΡΙΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΑ:

ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ:

ΑΣ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΟΥΜΕ ΝΑ ΣΥΝΥΠΑΡΞΟΥΜΕ ΕΙΡΗΝΙΚΑ

ΟΛΟΙ:

ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΝΑ ΧΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΙΠΟΤΑ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012

ΣΧΟΛΕΙΟ 2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ
ΜΕΘΟΟΛΟΓΙΑ

Διευθυντής Βυθούλκας Δονύσιος τηλ 210 5610438

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Κορφιάτη Μαρία ΠΕ11 Συντονίστρια
Βυθούλκας Διονύσιος ΠΕ2 Δ/ντής
Ποτηροπούλου Μαρία, ΠΕ 6 Υπ/ντρια
Κολοκούρη Βασιλική ΠΕ6

Εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν (βιβλία, ταινίες, DVD κλπ)

- 1) Το βιβλίο του Νίκου Γκόβα «Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο: ασκήσεις, παιχνίδια τεχνικές»
- 2) Υλικό : «Στηρίζομαι στα πόδια μου»
- 3) Υλικό από το σεμινάριο: «Ψυχοκοινωνική υποστήριξη και προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας»

Τρόπος υλοποίησης του προγράμματος:

- α) αυτούσια εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού υλικού ☐
β) εφαρμογή ελεύθερη από προκαθορισμένες προδιαγραφές V
Υπεύθυνος: Κορφιάτη Μαρία
Υποστηρικτική ομάδα: Βυθούλκας Διονύσιος ΠΕ2 Δ/ντής
Ποτηροπούλου Μαρία, ΠΕ 6 Υπ/ντρια
Κολοκούρη Βασιλική ΠΕ6

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ...16.....
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΜΕΙΝΑΝ.....11.....

Σύντομη περιγραφή της πορείας του προγράμματος ή αποστολή φωτοαντίγραφου του ημερολογίου

- Συζήτηση σχετικά με θέματα για τη σχολική μονάδα δίνοντας βαρύτητα στην εχεμύθεια των μελών της ομάδας.
- Συμβόλαιο Μορφές βίας. –Ερωτηματολόγιο
- Πως αντέδρασαν σε περιστατικό βίας (θύτης - θύμα) θεατρικό παιχνίδι
- Συμπλήρωση κειμένου σχετικό με το ΕΓΩ. Παιχνίδι με κάρτες
- Συναίσθημα (συμπλήρωση κειμένου παιχνίδι με κάρτες (έκφραση συναισθημάτων με ζωγραφική)
- «Μαθαίνω να ακούω» (Ζωγραφική θεατρικό παιχνίδι)
- Αναπαράσταση (θύτης-θύμα μάρτυρας) θεατρικό παιχνίδι. Σκοπός η αντίληψη της διαφορετικότητας στην πρόσληψη και έκφραση συναισθημάτων (ίδιο ερέθισμα διαφορετικές αντιδράσεις)

Παιδαγωγικές τεχνικές υλοποίησης του προγράμματος

Συζητήσεις, ζωγραφική, μουσική, δημιουργία στίχων για τραγούδι, χορός, παιχνίδια ρόλων, θεατρικό παιχνίδι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αξιολόγηση του αποτελέσματος και της διαδικασίας ☒

Αξιολόγηση μόνο της διαδικασίας ☐

Αξιολόγηση μόνο του αποτελέσματος ☐

Δεν έγινε αξιολόγηση ☐

Γράψτε συνοπτικά τις εκτιμήσεις της παιδαγωγικής και της μαθητικής ομάδας για το πρόγραμμα

τεχνικές επικοινωνίας και δεσίματος της ομάδας, παιχνίδια ρόλων, βιβλιογραφική έρευνα, συζητήσεις κλπ).

Επισυνάπτουμε αντίγραφο των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης από τους μαθητές. Καθώς και φωτοαντίγραφα ερωτηματολογίων. Όσον αφορά την παιδαγωγική ομάδα θεωρούμε ότι το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με επιτυχία και οι στόχοι επιτεύχθηκαν. Τα παιδιά ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό, συνεργάστηκαν μεταξύ τους περισσότερο από ότι περιμέναμε. Μάθανε να ακούνε και να σέβονται τους συμμαθητές τους και γενικά τους συνανθρώπους τους. Απέκτησαν αυτοπεποίθηση.

Παραγόμενο υλικό (έντυπο, αφίσα, dvd κλπ)

Αφίσα, ερωτηματολόγια, ζωγραφική, σύνθεση τραγουδιού, χορογραφία και θεατρικό δρώμενο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(τόπος, διάρκεια, αριθμός μαθητών που συμμετείχαν)

ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ 4-4-2012. Διοργάνωση: Πάντειο Πανεπιστήμιο. Συμμετοχή 5 μαθητών κατόπιν άδειας των γονέων τους. Τίτλος: «ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ».

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΙΕΣ κλπ) ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ, ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Στο χώρο του σχολείου μας πραγματοποιήθηκε βιωματικό σεμινάριο από το ΑΡΗΞΙΣ στις 28 /5/2012. Η ίδια δράση επαναλήφθηκε το απόγευμα της ίδιας ημέρας, αλλά με τη συμμετοχή γονέων και εκπαιδευτικών.

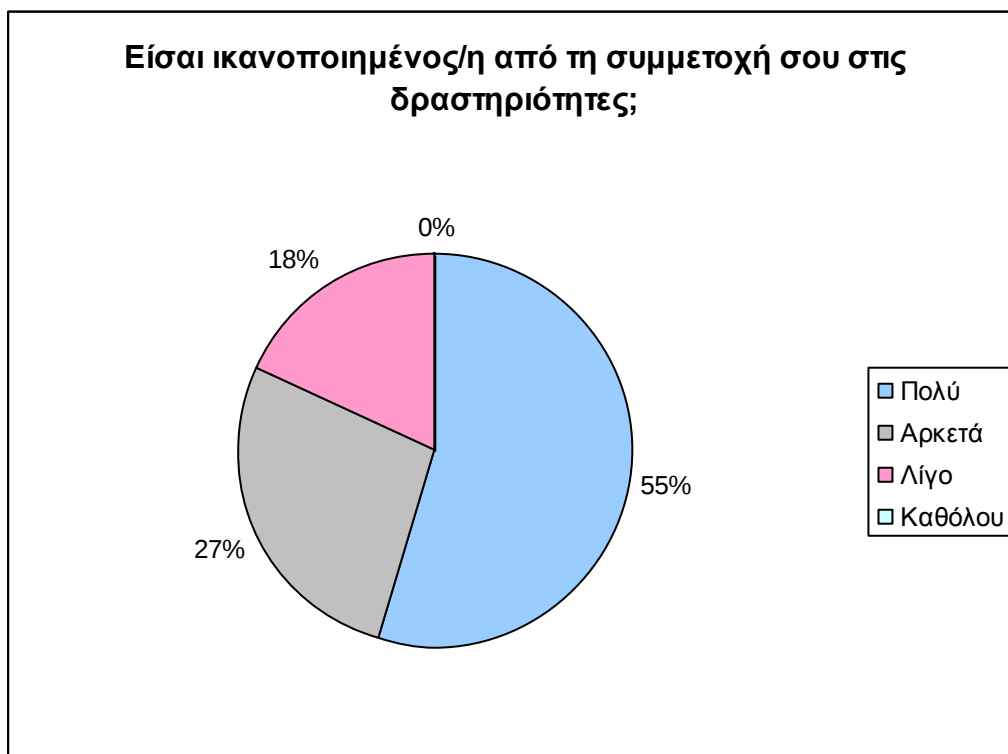
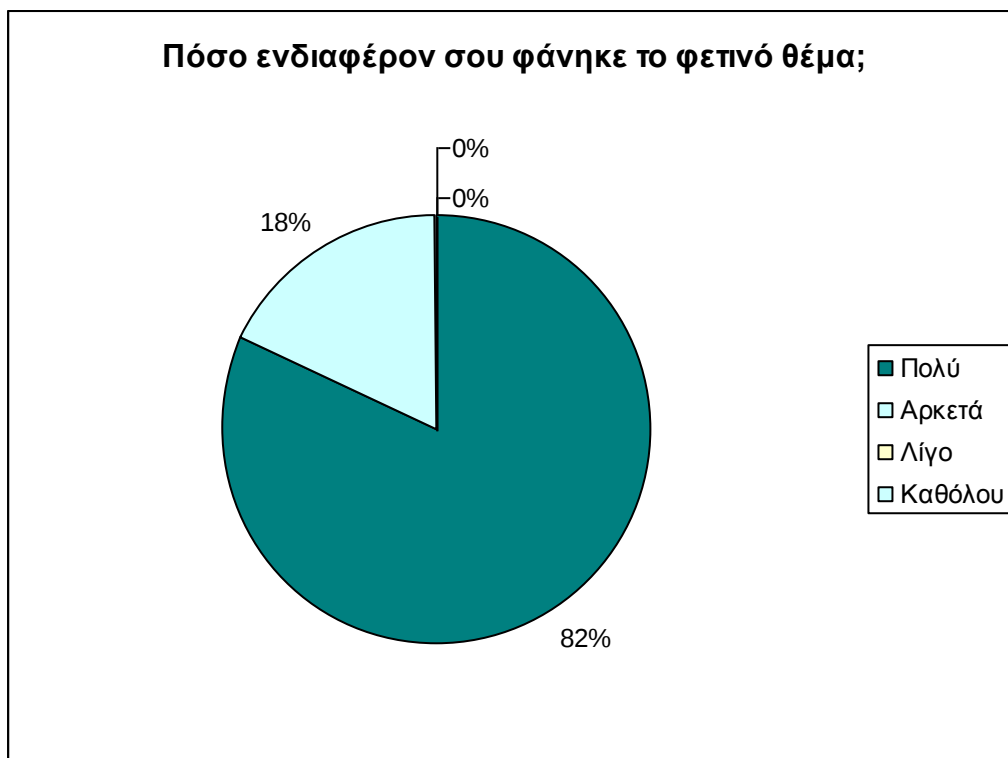
ΣΧΟΛΙΑ

Οι καθηγητές που συμμετείχαν επιμορφώθηκαν:

- 1) Στα πλαίσια του προγράμματος «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ» που διοργάνωσε το ΕΘΝΙΚΟ και ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ α) Σεμινάριο 8 ωρών που έγινε στο χώρο του σχολείου μας και β) Σεμινάριο 20 ωρών που έγινε στο 1^ο Δημοτικό Αγίας Βαρβάρας.
- 2) Παρακολούθηση ημερίδας που διοργάνωσε το Γραφείο Αγωγής Υγείας Δ.Δ.Ε. ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ στην Εργατική Εστία Ελευσίνας στις 10/5/2012. Ο τίτλος του προγράμματος ήταν : «Ομότιμοι διαμεσολαβητές: Η Εναλλακτική πρόταση για τη διαχείριση της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού

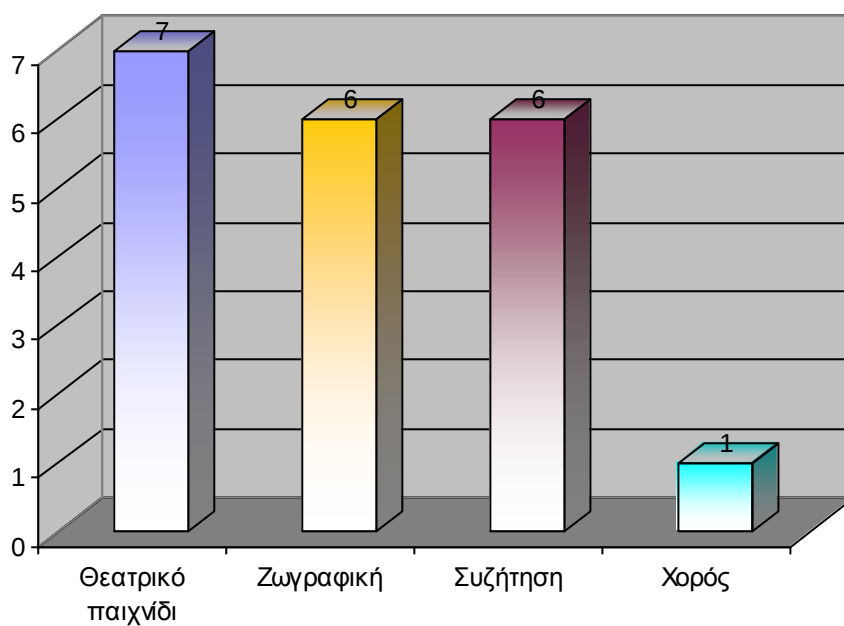
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Έτος 2011 – 2012

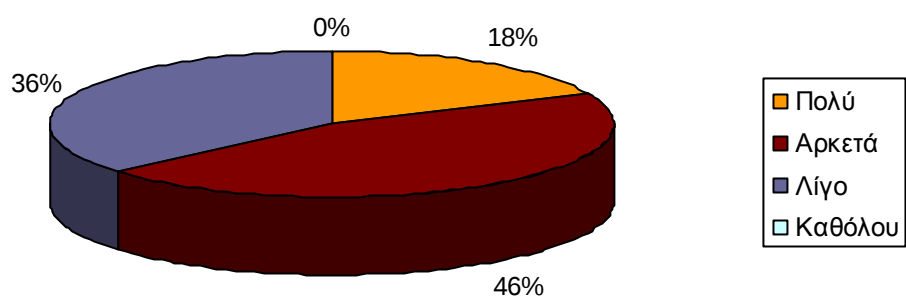

Στην ερώτηση «Εάν δεν είσαι ικανοποιημένος/η ανάφερε το λόγο», δεν υπήρξε απάντηση.

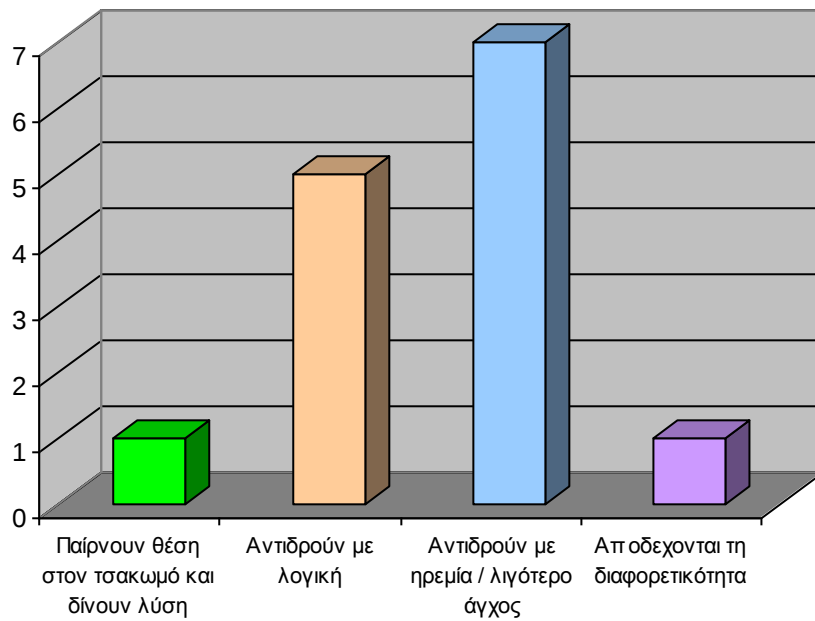
Γράψε δύο από τις δραστηριότητες που σου άρεσαν

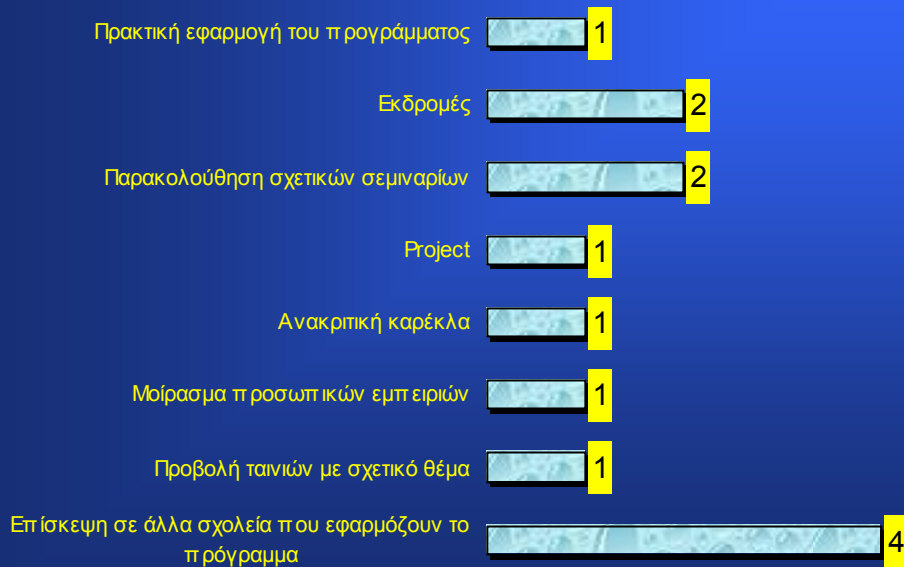
Η συμμετοχή σου στο πρόγραμμα άλλαξε τον τρόπο που διαχειρίζεσαι τα συναισθήματά σου;

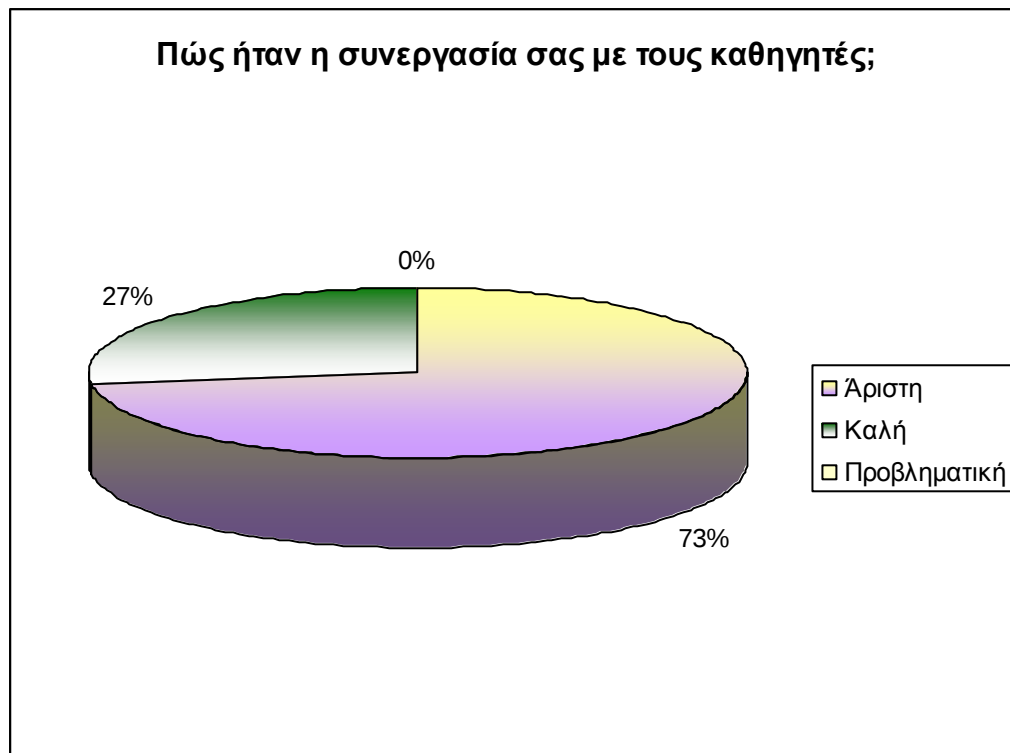

Αν ναι, πώς επέδρασε στη συμπεριφορά σου;

Ποιες άλλες δραστηριότητες νομίζεις ότι μπορούν να γίνουν;

Ομάδα μαθητών 1^{ου} έτους εκπόνησης του προγράμματος:

B1

Λούτσας Βασίλης

Βασιλείου Ευάγγελος

Τσιγκόπουλος Χρήστος

B2

Κατιφεδένιου Φωτεινή

Βαρελάκης Χρήστος

B3

Μαθιού Καλλιόπη

Μαγκαβέτσου Αικατερίνη

Γ1

Ισαάκ Νάντια

Πατσιούρη Ιωάννα

Δαρτσινής Βασίλειος

Αποστολόπουλος Ιωάννης

Ευσταθίου Αγγελική

Γ3

Βαρδουνιώτη Γεωργία

Δούβου Γεωργία

Γ4

Παπαδοπούλου Αικατερίνη

Πανταζάτου Μαρία Ελένη

Πλατάνα Κάλλια

4.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012 – 2013.

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

**ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ**

ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	V
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	

Ημερομηνία 28/11/2011

Αριθ. Πρωτ. 377

Σχ. Έτος: 2012-13

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ 2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Γ' ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ. 210 5610438 ΔΗΜΟΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ

FAX 210 5610438

Email 2gym-ag-varvar.att.sch.gr

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: 32.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: 282

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ: ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ.

ΠΕ: 2

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣ:

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

ΠΡΑΞΗ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ:

Αρ. Πράξης	Ημερομηνία
21	31/10/2011

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ		
ΜΟΝΟ ΠΡΩΙ	ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑ	ΜΟΝΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ
V		

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΩΡΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΩΡΑΡΙΟΥ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
ΚΟΡΦΙΑΤΗ ΜΑΡΙΑ	ΠΕ11		ΝΑΙ	Προγράμματα και Ημερίδες «ΑΡΗΞΙΣ»
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ				
ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΔΟΝΥΣΙΟΣ	ΠΕ02		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ»
ΚΟΛΟΚΟΥΡΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΕ06		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ»
ΑΡΑΛΙΚΙΔΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	ΠΕ02		ΝΑΙ	«ΑΡΗΞΙΣ»

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ :29..... ΑΓΟΡΙΑ:13 ΚΟΡΙΤΣΙΑ:16

ΑΜΙΓΕΣ ΤΜΗΜΑ:		ΜΕΙΚΤΗ ΟΜΑΔΑ:	V
---------------	--	---------------	----------

Συνάντηση ομάδας:

ΗΜΕΡΑ:	ΩΡΑ:	ΤΟΠΟΣ:
Τρίτη	14.30	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ; ΝΑΙ / ΟΧΙ (Αν όχι δημιουργήστε
ένα εφέτος)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ (ΠΟΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΘΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΤΕ) :

- 1) Κατανόηση της νεανικής παραβατικότητας
- 2) Βία,- Μορφές Ι
- 3) Άτομα ευάλωτα στη σχολικά βία
- 4) Λόγοι που οδηγούν σ' αυτήν
- 5) Συναισθήματα (θυτών, θυμάτων, μαρτύρων)
- 6) Ρόλος του εκπαιδευτικού

Β. ΠΟΙΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΒΑΛΑΤΕ; (γράψτε συνοπτικά τους πιο σημαντικούς)

- 1) Να αναπτύξουν οι μαθητές: αλληλοβοήθεια, κοινωνικότητα, αυτενέργεια, αυτοέλεγχο, αυτοεκτίμηση, τεχνική διαχείρισης κρίσης.
- 2) Επίλυση προβλήματος με συζήτηση
- 3) Ενίσχυση της ενσυναίσθησης
- 4) Καταμερισμός ευθυνών σε όλους τους ευρισκόμενους στο σχολικό χώρο

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ:

- 1) Συμπλήρωση ερωτηματολογίων
- 2) Θεατρικό παιχνίδι ρόλων
- 3) Κείμενα που παρουσιάζουν τις επιπτώσεις βίας
- 4) Συζήτηση με ειδικούς επιστήμονες
- 5) Συνεργασία με: α) 2^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου β) με ψυχολόγο που επισκέπτεται τη σχολική μονάδα γ) «ΑΡΗΞΙΣ» Κέντρο Πρόληψης δ) συνήγορος του παιδιού. ε) Παρακολούθηση κινηματογραφικού και θεατρικού έργου

Δ. ΠΕΔΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Πληροφορική
Καλλιτεχνικά
Μουσική
Φυσική Αγωγή
Λογοτεχνία
Γλώσσα
Ιστορία
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Ε. ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΤΗΝ ΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ (20- 25 ΔΙΩΡΑ)

Η χρονική εξέλιξη του προγράμματος

(διερεύνηση θέματος, επεξεργασία, υλοποίηση δράσεων, επισκέψεων, παρουσίαση κλπ)

1 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Συνοχή της ομάδας Αναγνώριση του εαυτού μας Αναγνώριση συναισθημάτων
2 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Μορφές βίας Του σχολείου Ο ρόλος της οικογένειας Αξιακό σύστημα
3 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Πολιτισμικές διαφορές Δραστηριότητες για ανάπτυξη: Αυτοελέγχου, αυτοεκτίμησης, κοινωνικής προσφοράς, επικοινωνίας, δημιουργίας
4 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Επίσκεψη στο 2 ^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου. Επίσκεψη στο: «Συνήγορο του παιδιού» Παρακολούθηση ταινιών Θεατρικό παιχνίδι
5 ^{ος} ΜΗΝΑΣ	Εφαρμογή Μέτρα πρόληψης

Αριθμός προβλεπόμενων επισκέψεων02

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για την έγκριση του προγράμματος μαζί με το έντυπο υποβάλλονται και

1. Κατάλογος με το ονοματεπώνυμο των μαθητών της ομάδας, την τάξη και το τμήμα τους.

2. Αντίγραφο της πράξης του συλλόγου

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Κορφιάτη Μαρία

Βυθούκας Διονύσης

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

ΣΧΟΛΕΙΟ 2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Διευθυντής Βυθούλκας Διονύσιος τηλ 210 5610438

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υπεύθυνος: Κορφιάτη Μαρία
Υποστηρικτική ομάδα: Βυθούλκας Διονύσιος ΠΕ2 Δ/ντής
Κολοκούρη Βασιλική ΠΕ6
Αραλικάδου Ελισάβετ ΠΕ02

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ...29.....
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΜΕΙΝΑΝ.....16.....

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Σύντομη περιγραφή της πορείας του προγράμματος ή αποστολή φωτοαντίγραφου του ημερολογίου

Το πρόγραμμα ξεκίνησε με τη δημιουργία του Συμβολαίου και συζήτηση για τη βία ορισμός τι είναι βία και τα είδη αυτής και βγήκε μέσα από την απάντηση ερωτηματολογίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιήσαμε υλικό από το στηρίζομαι στα πόδια μου και επιμείναμε πολύ στις δραστηριότητες για την ενίσχυση της συνοχής της ομάδας, της αναγνώρισης των συναισθημάτων και ενίσχυση της αίσθησης της ταυτότητας. Φέτος δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην έννοια της φιλίας.

Εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν (βιβλία, ταινίες, DVD κλπ)

«Στηρίζομαι στα πόδια μου»

Από το βιβλίο «Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο: ασκήσεις, παιχνίδια τεχνικές» Νίκος Γκόβας

Προβολή της ταινίας κινουμένων σχεδίων : «Ο μικρός Πρίγκηπας»

Τρόπος υλοποίησης του προγράμματος:

α) Αυτούσια εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού υλικού

β) Εφαρμογή ελεύθερη από προκαθορισμένες προδιαγραφές V

Παιδαγωγικές τεχνικές υλοποίησης του προγράμματος

Παιχνίδια ρόλων, ζωγραφική, συζητήσεις, προβολή ταινίας, θεατρικό παιχνίδι, ασκήσεις ενσυναίσθησης

Παραγόμενο υλικό (έντυπο, αφίσα, dvd κλ.)

Ημερολόγιο με αφίσα που έφτιαξαν τα παιδιά.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αξιολόγηση του αποτελέσματος και της διαδικασίας ☐

Αξιολόγηση μόνο της διαδικασίας ☐
Αξιολόγηση μόνο του αποτελέσματος ☐

Δεν έγινε αξιολόγηση V

Γράψτε συνοπτικά τις εκτιμήσεις της παιδαγωγικής και της μαθητικής ομάδας για το πρόγραμμα

Η εκτίμηση της παιδαγωγικής ομάδας είναι ότι τα παιδιά ωφελούνται πολύ από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, συμμετέχουν με κέφι και με μεγάλη προθυμία και είναι κάτι που το περιμένουν με ανυπομονησία γιατί εκφράζονται και μιλάνε για θέματα που τα απασχολούν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(τόπος, διάρκεια, αριθμός μαθητών που συμμετείχαν)

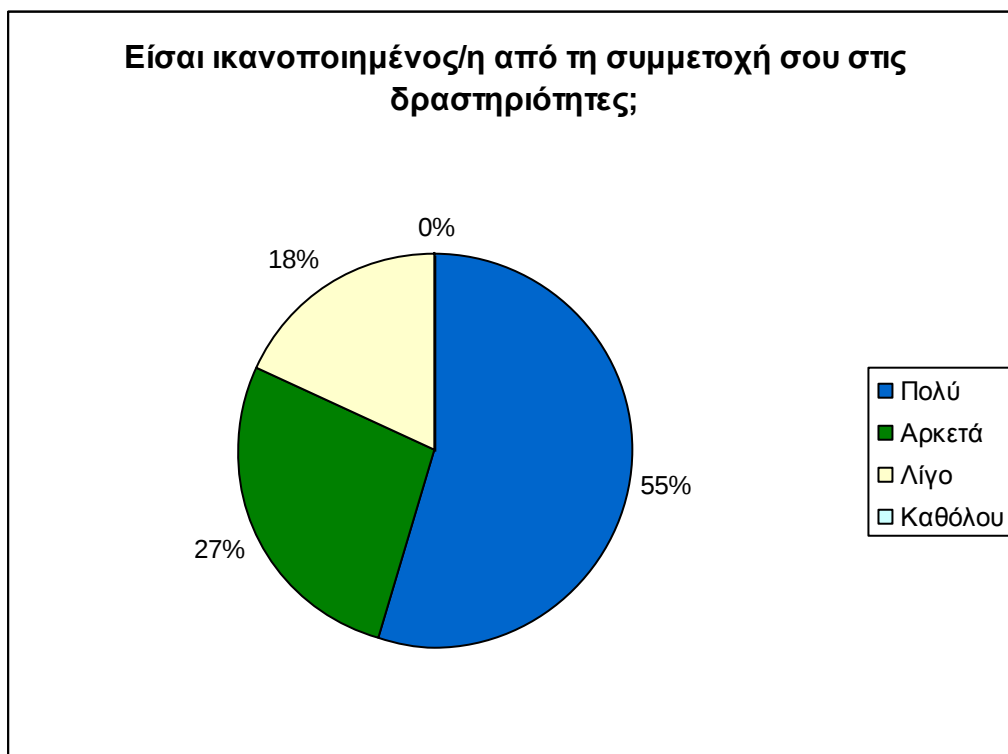
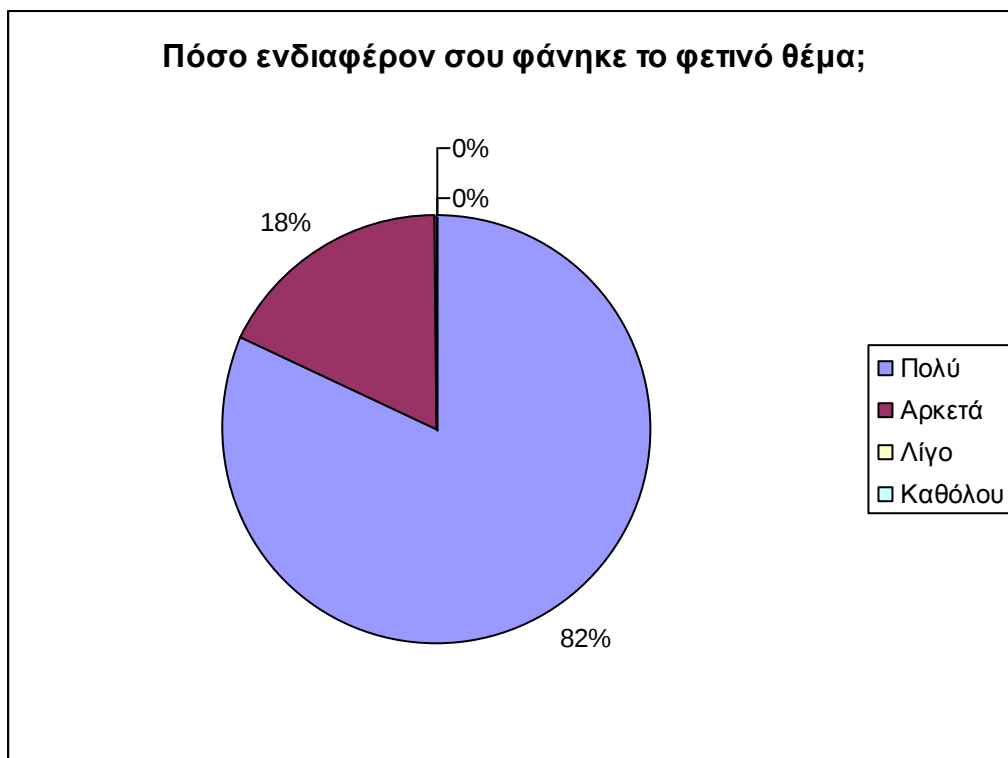
2^ο Γυμνάσιο Ασπροπύργου (το οποίο πραγματοποιεί πρόγραμμα Αγωγής Υγείας με το ίδιο θέμα). Τα παιδιά αντάλλαξαν εμπειρίες και απόψεις. Οι μαθητές που συμμετείχαν ήταν 12 και η επίσκεψη διήρκεσε περίπου τρεις ώρες.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΙΕΣ κλπ) ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ, ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- 1) Ομιλία από ψυχολόγο του «Χαμόγελου του παιδιού» με θέμα: «Bulling and cyberbullying» στους μαθητές
- 2) Το απόγευμα η ίδια ομιλία επαναλήφθηκε για τους γονείς
- 3) Στο πλαίσιο ποδηλατοβόλτας που πραγματοποιήθηκε και διοργανώθηκε από το σχολείο μας με ομιλίες από γιατρούς με ειδικότητα καρδιολόγου, πνευμονολόγου και ορθοπαιδικού.

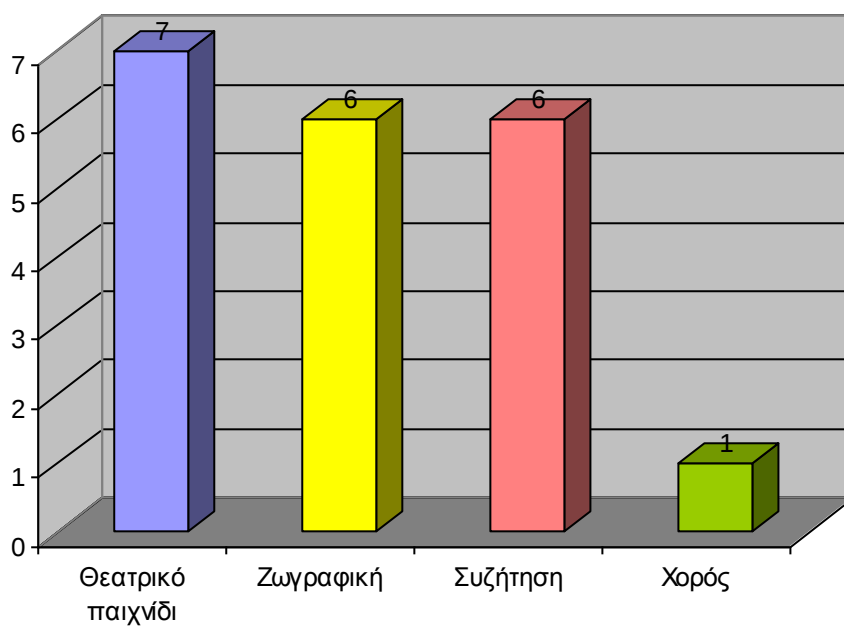
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΕΥΡΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Έτος 2012 – 2013

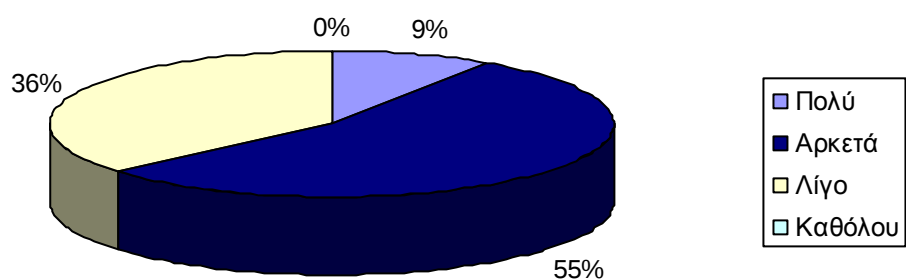

Στην ερώτηση «Εάν δεν είσαι ικανοποιημένος/η ανάφερε το λόγο», υπήρξε μία απάντηση που δήλωσε ότι απουσίαζε για λόγους υγείας.

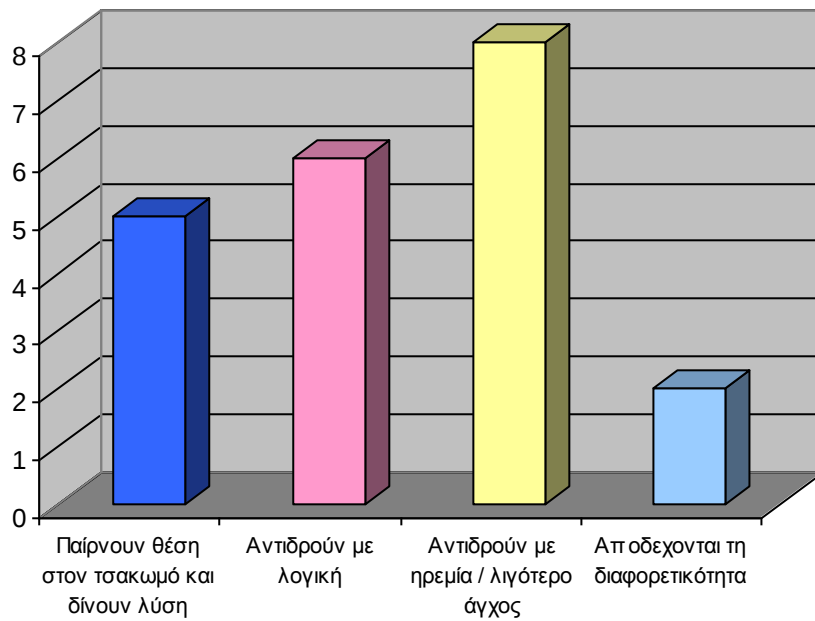
Γράψε δύο από τις δραστηριότητες που σου άρεσαν

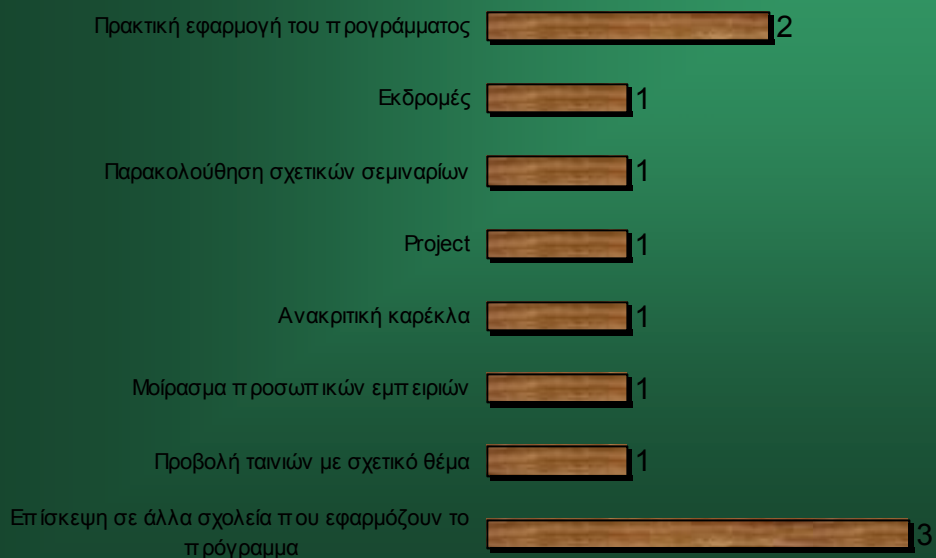
Η συμμετοχή σου στο πρόγραμμα άλλαξε τον τρόπο που διαχειρίζεσαι τα συναισθήματά σου;

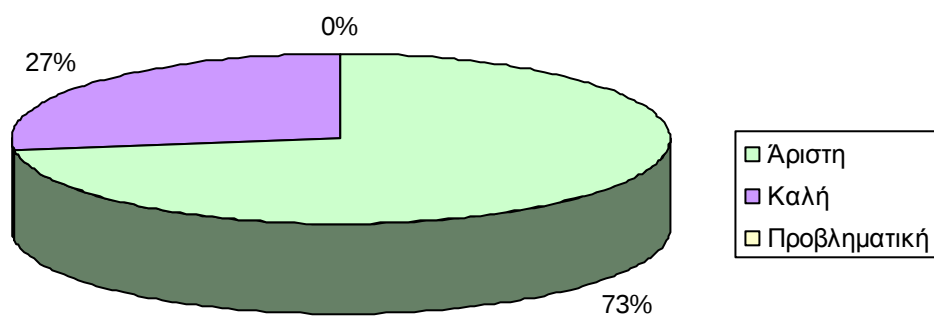
Αν ναι, πώς επέδρασε στη συμπεριφορά σου;

Ποιες άλλες δραστηριότητες νομίζεις ότι μπορούν να γίνουν;

Πώς ήταν η συνεργασία σας με τους καθηγητές;

Τα παιδιά έγραψαν για τη καθηγήτριά τους...

Είστε παραπονού
λάση

Πολλή καλή
σημειωμένη

Είστε πολύ
καλή και
δεν είστε
τίποτα
αρνητική.

Είστε μια
από τις καλύτε-
ρες καθηγήτρες
του σχολείου.

Αρνητικό
↓

Παραπονού
πολύ καλή

Δεν βάζετε
τιμωρίες
όταν πρέπει

Θετικό
↓
Κάνετε
χάρες

Καλή και
ευχάριστη

Καλή αλλά δεν
πρέπει να αγγίζονται
τα παιδιά που δεν
έχουν δυσκολίες

Ομορφη + καλή

Σας κατάρτισε

Τακό: άφηνε αλλά φαινόταν
να είναι του
φυλμαστικής

5.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ, 2^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ)

Επίσκεψη στο ίδρυμα Ευγενίδου.

Φιλική ανταλλαγή απόψεων, απολαμβάνοντας χυμό και καφεδάκι.

Στη βιβλιοθήκη του σχολείου μας

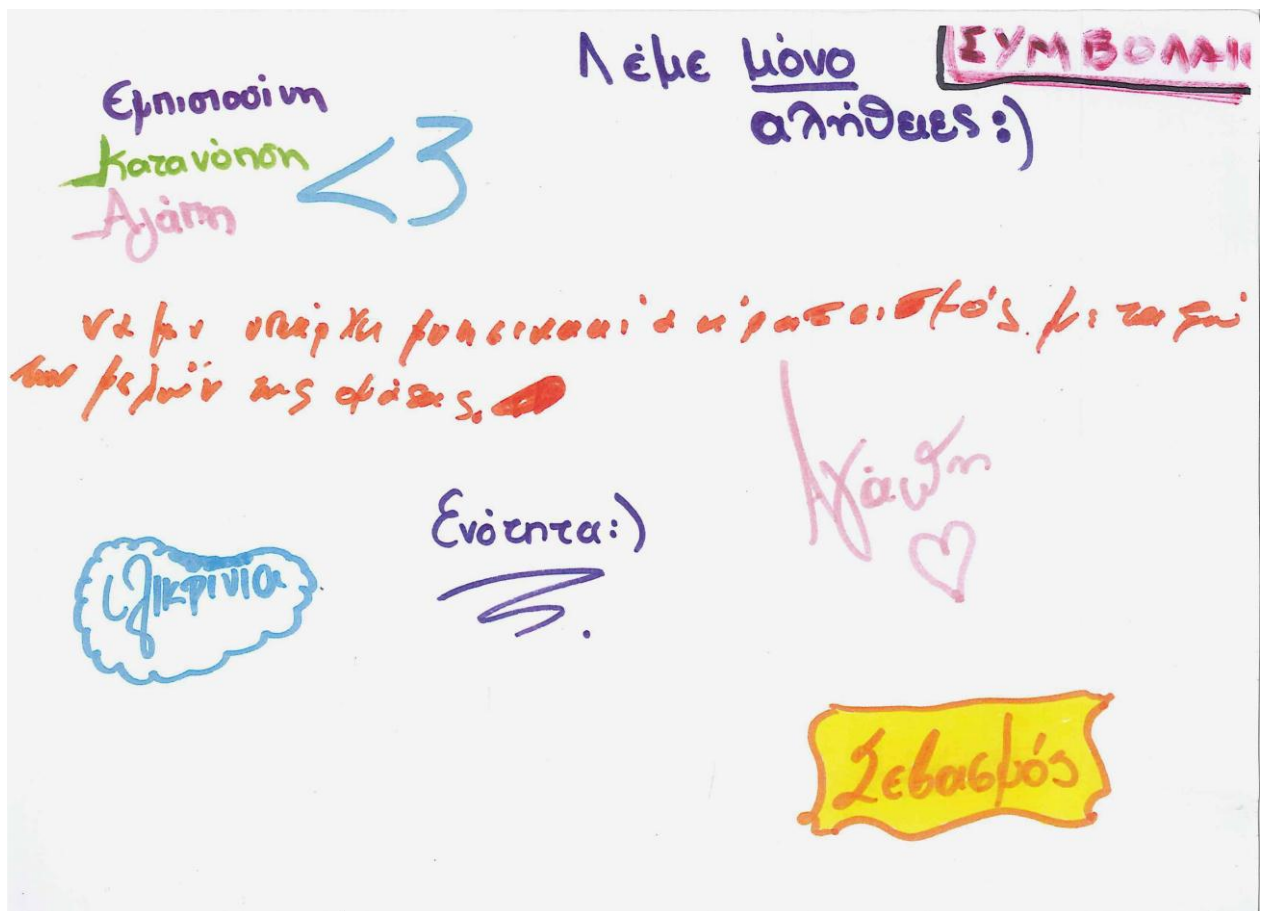

Θεατρικό Δρώμενο

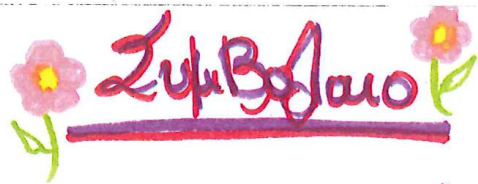

ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΟΜΑΔΩΝ

- 1) Αναχώρηση Νεκρής Βίας (Γριχίς & Γριχίς)
 - 2) Οβασίω Νιεύα (Συγκοσσία)
 - 3) Σωστή & ααδη ανή γασία με ιδέες οίφ-
φες
 - 4) Εκελίδια (φράζον ^{φυσικών})
 - 5) Γεβασίω στας ΣΥΝΕΠΤΕΣ ΤΗΑΣ
 - 6) ΣΗΜΟΧΡΑΤΙΑ.
 - 7) Να αναγορεύω όλες οι γυνίκες
 - 8) Να ειλώτε συνένεις
 - 9) ΠΑΝΕ ^{ΠΑΝΕ} ΠΑΝΟ ^{ΠΑΝΟ} ΠΑΝΙΑ ^{ΠΑΝΙΑ}
- ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ
- ΣΑ ΝΑ
- Γιούρ

ΖηΒόλαιο

- 1) Ομαδικότητα
- 2) Σεβασμό
- 3) Συνεργασία
- 4) Απεχτησιότητα
- 5) Ισότητα
- 6) Υπευθυνότητα
- 7) Ζωστή συμπεριφορά.
- 8) Να μην αβκούμε
για ο ένας έναν άλλον.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Uns trennt nichts!

ΔΕΝ

lv valiapuv te xopieapas exavieik

Nuk kemi te dajm as nie ge

ΕΧΟΥΜΕ

Nu avem diferență

U hoc hetu paznuce

ΝΑ

Non abbiamo nulla da dividere

ΧΟΡΙΣΟΥΜΕ

Nous n'avons rien à partager

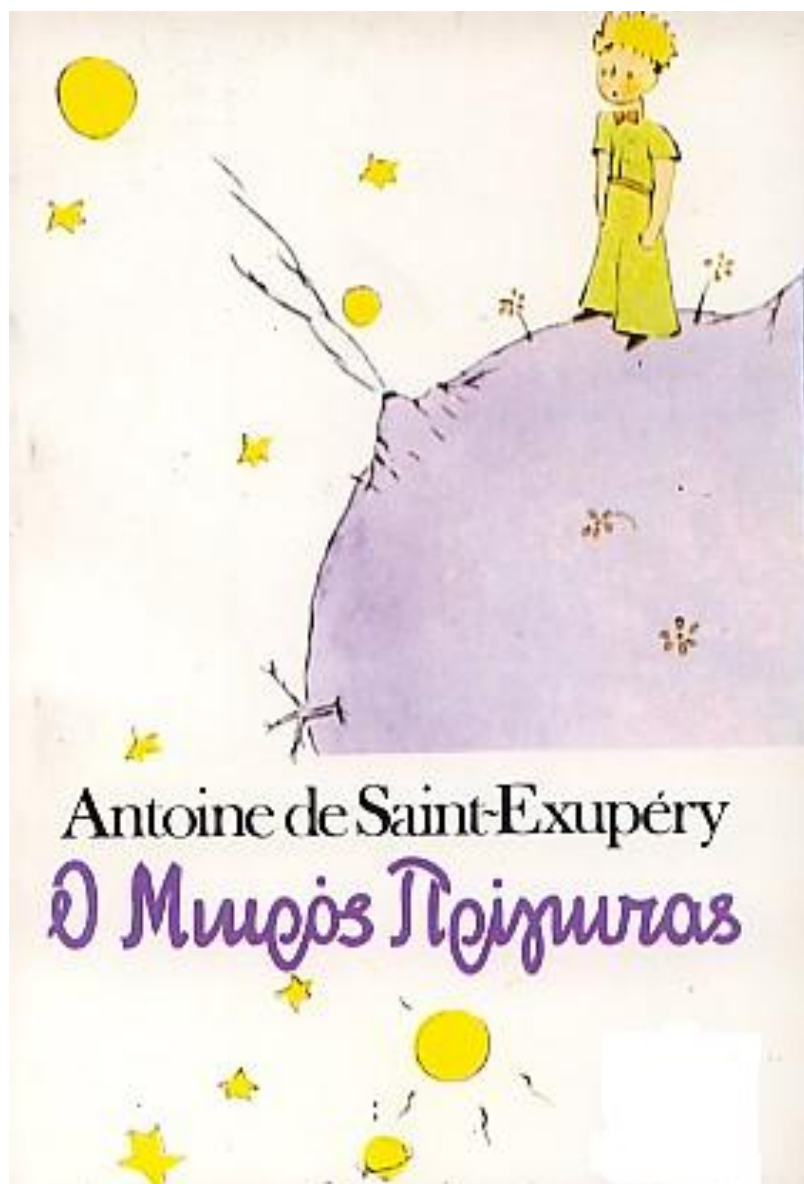
We don't have any difference

ΤΙΠΟΤΑ

Τα παιδιά της ομάδας παρακολούθησαν απόσπασμα της ταινίας

« Ο Μικρός Πρίγκιπας »

και έγραψαν τις εντυπώσεις τους.

* ΧΡΟΝΟ

Οι φίλοι δεν αγοράζονται

Ο φίλος είναι το ΠΑΝ !

Μον γούμπε λυγμένο αλλά μον
χαρτοφύλλο. Λυγμένο χαρτί
ο πρίγκιπας θα έβγαζε
μον χαρτοφύλλο χαρτί
Είνατε πολλοίς γέγονας
πρωταί φίλοι.

Είχε αρχίσει από ένα φίλο!

~~Αλλά~~ Να επείνεις με την ψυχή και όχι με τα λόγια
γιατί χάνεται η ουσία.

Να βλέπεις

με την ψυχή,

Με τα μάτια χάνεις την

Ουσία!

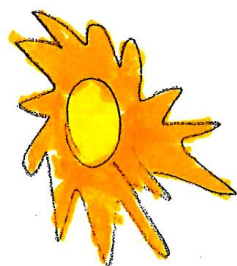
Να βλέπεις με της καρδιά σου και όχι
με τα μάτια σου!!

Όταν ~~με~~ ψάχνουμε με τα
μάτια χάνουμε την ουσία

Να μην ψάχνω για φίλους ~~που δεν~~ εκεί που βλέπεις
αλλά εκεί που νιώθεις

Με τα μάτια δεν βλέπουν
με παραστατικά με την ψυχή
όπως ναι!!!!

O Kihnos nu suauschptau

Ομάδα μαθητών 2^{ου} έτους εκπόνησης του προγράμματος:

A1

Γκούμα Ευαγγελία
Δημητρίου Ελένη
Κοντογιάννη Παναγιώτα
Κωνσταντινίδη Αλεξάνδρα

A2

Κρεμέζη Μελίνα
Μοντάφη Μαρία
Μουτσίου Σταματία
Ρεμπής Μάριος
Τζελάλι Σουάντα

A3

Αθανασόπουλος Θανάσης
Αθανασοπούλου Νίκη
Λυκούδης Ιωάννης
Σαλπέα Δέσποινα
Σαλπέα Κλειώ
Τριανταφύλλου Άννα

A4

Λαζαρόπουλος Παναγιώτης
Λαζάρου Ελένη
Νικολάου Άννα

A5

Μαθιούδη Ζωή
Σιλιβριανός Χρήστος
Σκλάβος Γεώργιος
Τσακίρης Κων/νος
Χριστοδούλου Ειρήνη

B1

Δαρτσινής Βασίλειος

B3

Δημοπούλου Αικατερίνη
Καμουτσάκη Χριστίνα

B4

Αρβανίτης Δημήτρης
Λαζαρόπουλος Κων/νος
Τσολανάι Άννα
Χριστόπουλος Γιάννης

Γ1

Αγγελοπούλου Βάσω

Γ2

Ιορδανίδης Χρήστος
Τσιγκόπουλος Χρήστος

Γ3

Θεοδώρου Χρήστος
Κατιφεδένιου Φωτεινή
Λαζαρόπουλος Γιάννης
Λαζαρόπουλος Γιώργος
Λαζαρόπουλος Παναγιώτης
Μαγκαβέτσου Κατερίνα
Μαθιού Πόπη

